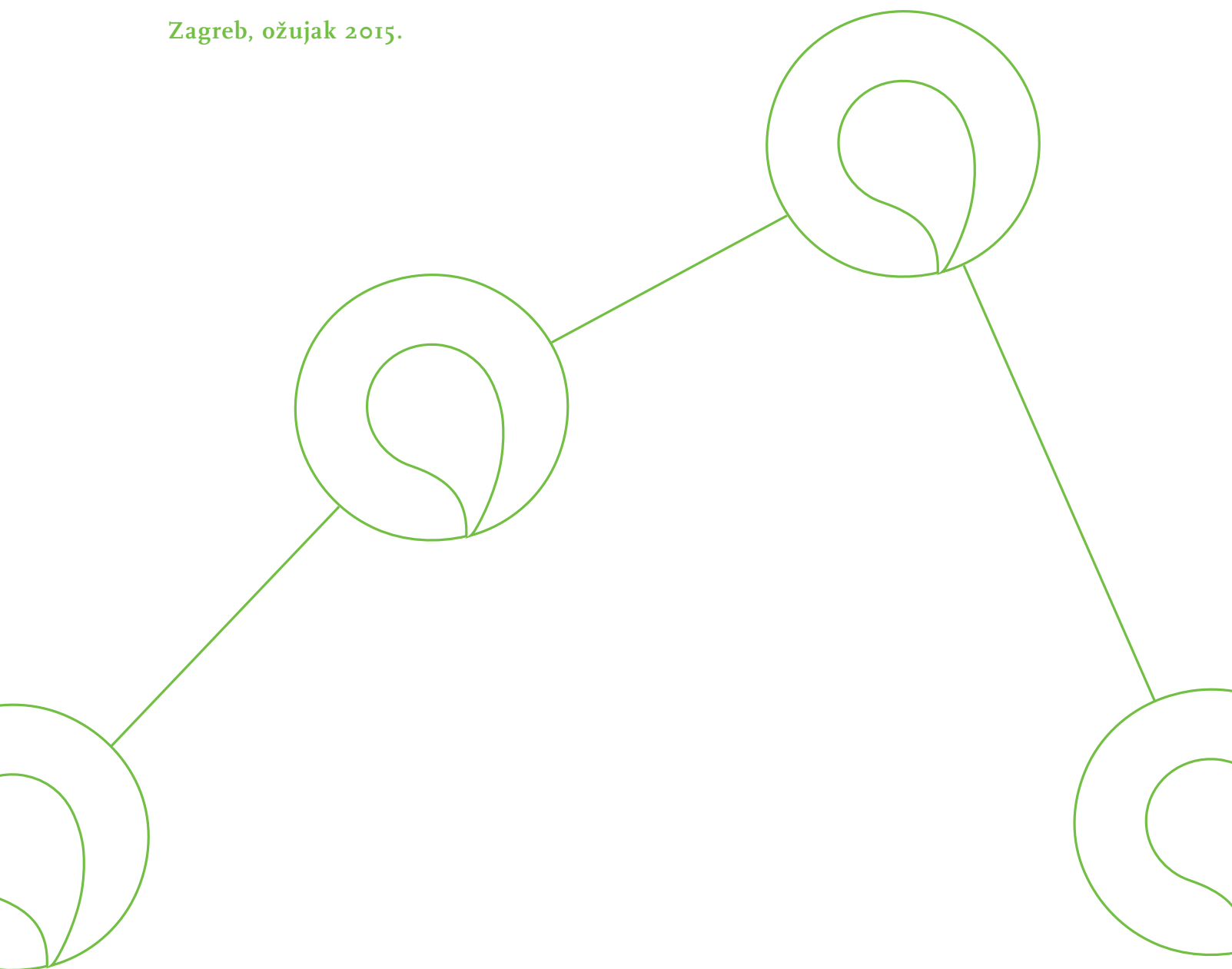

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2014**

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
O STANJU
DRUŠTVA ZA
2014. GODINU**

Zagreb, ožujak 2015.

SADRŽAJ

1

IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA 5

2

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE 15

- 2.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA 16
- 2.2. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST RADNIKA,
ZAŠTITA OBJEKATA 17

3

TRANSPORT PLINA 21

- 3.1 ZAKONSKA REGULATIVA 22
- 3.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM 23
 - 3.2.1 ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV 24
 - 3.2.2 IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA 25
- 3.4 KVALITETA PLINA 29
- 3.5 URAVNOTEŽENJE SUSTAVA 30
- 3.6 OPERATIVNA ZALIHA 31
- 3.7 SIGURNOST OPSKRBE 31
- 3.8 AKTIVNOSTI TEKUĆEG ODRŽAVANJA TRANSPORTNOG
SUSTAVA (TEHNIČKIH SUSTAVA) 32
- 3.9 NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA 34
- 3.10 ZADOVOLJSTVO KORISNIKA 39
- 3.11 INFORMATIČKA PODRŠKA POSLOVANJU 40

4

**RAZVOJ I ULAGANJE
U DUGOTRAJNU IMOVINU 43**

- 4.1 RAZVOJNE AKTIVNOSTI 44
- 4.2. ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU 47

5

NABAVA 53

6

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA 57

- 6.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA 58
- 6.2. BILANCA 74
- 6.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA 76
- 6.4. TOK NOVCA 80

7

RIZICI 83

8

RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI 89

9

**VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI
NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE 93**

1

IZVJEŠTAJ
UPRAVE
O STANJU
DRUŠTVA

Nakon što je punih deset godina realizacija Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2002.–2011. godine bila u fokusu interesa vlasnika i javnosti, ali i apsolutni prioritet aktivnosti svih djelatnika Plinacro, izazovi stvarnog otvaranja plinskog tržišta, umnogome uvjetovani i ubrzani ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, nametnuli su nove prioritete u poslovanju Plinacro kao nacionalnog operatora transportnog sustava.

U 2014. godini intenzivirale su se pripremne aktivnosti na strateškim regionalnim energetske projektima, čijom bi realizacijom Plinacro učinio strateški iskorak u cjelokupnom poslovanju prirodnim plinom.

Najopsežnije aktivnosti provodile su se na projektu Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP) za koji je danska tvrtka COWI izrađivala sveobuhvatnu studiju izvedivosti, a Plinacro je, kao ključni nositelj, bio najviše angažiran.

Značajan dio aktivnosti bio je usmjeren i na izradu i usuglašavanje desetogodišnjih razvojnih planova plinskog transportnog sustava. HERA je 25. 7. 2014. odobrila Plan za razdoblje 2014.–2023., a novi je Plan za razdoblje 2015.–2024. izrađen i prosljeđen na odobrenje 29. 8. 2014. Isto tako, ENTSOG-u su poslani podaci o razvojnim projektima radi izrade europskog desetogodišnjeg plana (TYNDP) koji predstavlja prvi korak za izradu sljedeće liste projekata PCI.

U žarištu je našeg interesa i naših aktivnosti interkonekcija sa slovenskim sustavom *Lučko – Zabok – Rogatec*, koja je od strateškog interesa za pouzdanost opskrbe hrvatskog tržišta, kao i buduće kompresorske stanice. Zbog značaja koji ovaj projekt ima za regiju, realno je očekivati da bi za financiranje ovog projekta mogla biti odobrena bespovratna sredstva iz fondova EU (do 50% ukupno potrebnih sredstva).

Važno je naglasiti da se Plinacro, nakon što je u proteklih desetak godina završena gradnja većine plinskog transportnog sustava RH, nalazi na početku jednog novog, možda još i većeg, investicijskog ciklusa koji ovisi o nizu faktora kao što su IAP (kao novi dobavni pravac za RH i Europu) te gradnja LNG terminala.

Protekle je godine velik angažman djelatnika Plinacro svih struka bio usmjeren i na ostvarenje brojnih zahtjeva 3. paketa energetske zakona Europske unije, tj. na pripremu, javnu raspravu i primjenu pravilnika i zakona koji reguliraju ovo područje. Plinacro je, u tom smislu, intenzivirao svoje aktivnosti kako bi u novim tržišnim uvjetima i ubuduće mogao uredno ispunjavati svoju obvezu nesmetanog i sigurnog obavljanja *usluge nacionalnog operatora transportnog sustava*.

Donošenjem novog Zakona o tržištu plina nastala je nova obveza za društvo Plinacro da Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji podnese zahtjev za certifikaciju, u zadanom roku od stupanja novog zakona na snagu. Primarni zadatak u postupku certifikacije operatora hrvatskog plinskog transportnog sustava (Plinacro) bio je dokazati samostalno i neovisno funkcioniranje u upravljanju transportnim kapacitetima te način na koji su primijenjene odredbe članka 9. Direktive 73/2009 o potrebi stvarne i činjenične razdvojenosti upravljanja transportnim kapacitetima

od poduzeća koja obavljaju bilo kakvu funkciju proizvodnje i/ili trgovine i/ili opskrbe električnom energijom i/ili plinom kao i od energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina.

Postupak donošenja odluke HERA-e i dopunjavanja dokumentacije po zahtjevu za certifikaciju još je uvijek u tijeku.

Radi navedenoga, Skupština društva Plinacro donijela je odluku *kojom se daje nalog i odobrenje Upravi društva Plinacro d.o.o. da, kao vlasnik poslovnih udjela u društvu LNG Hrvatska d.o.o. i kao član tog društva, provede postupak prodaje i prijenosa poslovnih udjela na treću osobu.*

Suvlasnik društva LNG Hrvatska d.o.o., HEP d.d., pisanim je putem iskazao *namjeru stjecanja svih poslovnih udjela od Plinacra d.o.o. kao imatelja u društvu LNG Hrvatska d.o.o.*

Realizacija navedenoga očekuje se tijekom 2015. godine, nakon što se za to stvore nužne zakonske pretpostavke.

I u 2014. godini zaposlenici Plinacra svojim su radom i zalaganjem pri svakodnevnom obavljanju poslova i radnih zadataka dali ogroman doprinos uspješnom poslovanju poduzeća. Pokazali su i zavidnu razinu socijalne osjetljivosti tijekom pregovaranja o Kolektivnom ugovoru za 2014. godinu (odricanje od naknade za regres, božićnice, bona za Uskrs). Pregovori sa sindikatom oko novog Kolektivnog ugovora za 2015. godinu praktično su završeni i ovih se dana očekuje potpisivanje Kolektivnog ugovora za 2015. godinu.

U 2014. godini Plinacro je uspješno izvršio sve obveze i zadatke koji su utvrđeni obvezama operatora plinskog transportnog sustava:

- pouzdan i siguran transport plina, tj. raspoloživost kapaciteta za preuzimanje, transport i isporuku plina u skladu s ugovornim obvezama,
- održavanje tehnoloških objekata sustava u stanju stalne raspoloživosti,
- stvaranje preduvjeta za nastavak razvoja i gradnju transportnog sustava u skladu s Planom razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava

Osnovni financijski pokazatelji poslovanja u 2014. godini (nerevidirana financijska izvješća):

Ukupni prihodi	576,36 mil. kuna
Ukupni rashodi	444,55 mil. kuna
Bruto dobit.....	131,81 mil. kuna
Neto dobit	113,81 mil. kuna
Ukupna ulaganja u dugotrajnu imovinu iznose	49,74 mil. kuna
Troškovi tekućeg i investicijskog ulaganja	52,2 mil. kuna
Ukupno je ugovorena nabava roba i usluga u iznosu.....	135,99 mil. kuna
Imovina Društva iznosi	4,38 mlrd. kuna

Ukupna dospjela nenaplaćena potraživanja na dan 31. 12. 2014. godine iznose 20,26 mil. kuna, od čega se 19,86 mil. odnosi na predstečajne nagodbe, dok potraživanja s osnova usluge transporta plina, bez predstečajnih nagodbi, iznose 0,4 mil. kuna.

U skladu s odlukom svog vlasnika, Vlade Republike Hrvatske, Plinacro je u državni proračun uplatio dio ostvarene neto dobiti za poslovnu godinu 2013. u iznosu od 71.526.756,81 kuna.

U cijelosti je otplaćen kredit Europskoj banci za obnovu i razvoj, podignut za kupnju Podzemnog skladišta plina d.o.o. 2009. godine. Podmirene su i sve dospjele obveze po oba kredita Europske investicijske banke. Kreditna zaduženost smanjena je za 246,79 mil. kuna (glavnica), a s osnova kamata po kreditima plaćeno je 80,03 mil. kuna.

Izveštaji o poslovanju kao i navedeni financijski pokazatelji pokazuju da je Plinacro u 2014. godini ostvario gotovo sve svoje ciljeve i zadatke utvrđene Planom poslovanja i Izmjenama Plana poslovanja Plinacra za 2014. godinu.

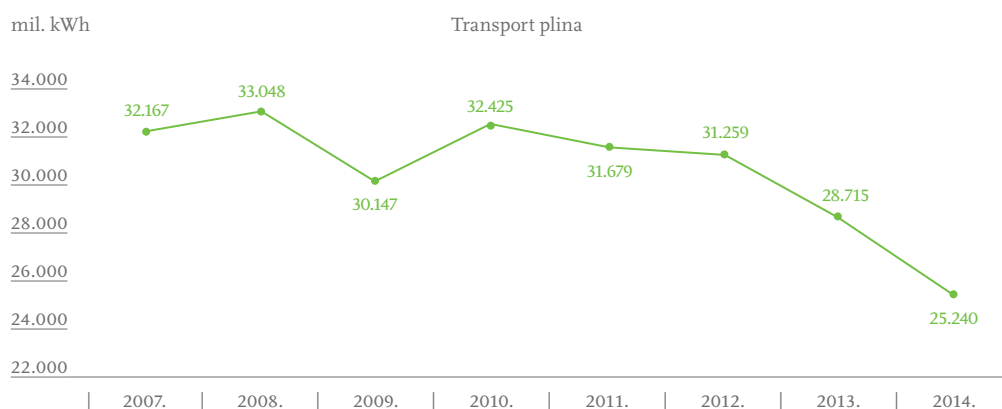
Ostvarena dobit veća je od planirane unatoč smanjenju prihoda. Umnogome je to posljedica uspješnog upravljanja troškovima, zahvaljujući striktnom provođenju mjera racionalizacije poslovanja koje Uprava Društva i menadžment tvrtke kontinuirano provode.

Odstupanja u odnosu na Plan poslovanja, u dijelu ulaganja u dugotrajnu imovinu i ugovaranja nabave robe, posljedica su pomaka u dinamici ostvarenja Plana te će navedeno biti realizirano u 2015. godini.

Za sagledavanje rezultata poslovanja Plinacra u 2014. godini, ali i u budućem periodu, bitno je naglasiti da je 2014. godina šesta godina u nizu u kojoj su količine transportiranog plina niže nego u predkriznoj 2008. godini.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
IMRS*	29.582	29.305	26.595	28.395	28.625	27.012	25.902	22.381
Transport do PSP Okoli	2.585	3.743	3.552	4.030	3.054	4.247	2.813	2.859
UKUPNO	32.167	33.048	30.147	32.425	31.679	31.259	28.715	25.240

*IMRS – izlazna mjerno-redukcijska stanica

Nažalost, nema naznaka zaustavljanja trenda pada. Usporedba podataka za 2013. i 2014. godinu to potvrđuje:

	2013.	2014.	%
	(x10 ⁶ kWh)	(x10 ⁶ kWh)	
DS-i	10.906	9.327	-14,48%
Krajnji kupci na TS	14.996	13.054	-12,95%
UKUPNO	25.902	22.381	-13,59%
PSP Okoli	2.813	2.859	1,64%
SVEUKUPNO	28.715	25.240	-12,10%

Iako ostvareni prihod od osnovne djelatnosti ne ovisi isključivo o količini transportiranih količina plina, ostvareni prihod od prodaje usluga transporta plina kontinuirano se smanjuje od 2009. godine.

Opis	u 000 kn								
	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Prihodi od prodaje usluga transporta plina	399.137	519.509	579.338	576.163	570.078	564.584	542.889	507.532	
Ostali poslovni prihodi	2.741	9.375	6.555	7.153	8.866	12.356	19.285	12.407	
Prihodi osnovne djelatnosti	401.878	528.884	585.893	583.316	578.944	576.940	562.174	519.938	

S obzirom na manje ostvarenje prihoda od planiranog, za zadržavanje iste razine planiranih ulaganja, iskazanih u odobrenom Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2014.–2023. godine, potrebno je poduzeti aktivnosti kojima bi se pad prihoda zaustavio i osigurati potrebna novčana sredstva za financiranje projekata. U svrhu navedenog, u srpnju 2014. godine, Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji dostavljen je Zahtjev za izvanrednom revizijom tarifnih stavki za transport plina za regulacijsko razdoblje od 2014. do 2016. godine. Zahtjev je još uvijek na razmatranju u HERA-i.

U razdoblju od 2002. do 2013. godine Plinacro je u plinovodni sustav investirao više od 600 mil. eura, od čega 280 mil. eura sredstava iz zajma Europske investicijske banke.

Ulaganja u gradnju plinske mreže u Republici Hrvatskoj do sada nisu rezultirala povećanjem transportiranih količina prirodnog plina. Količine pretransportiranog plina u 2014. godini manje su nego na početku ulagačkog ciklusa 2002. godine.

Budući da Plinacrov sustav plinovoda, osim onih novoizgrađenih, obuhvaća i dio starih i neadekvatnih plinovoda, tijekom 2013. i 2014. godine znatna sredstva uložena su u rekonstrukciju i nadogradnju tih plinovoda. To je i razlog konstantnog rasta troškova investicijskog i tekućeg održavanja sustava.

Sva predviđanja pokazuju da će pad domaće proizvodnje plina i očekivani budući rast potrošnje plina u Republici Hrvatskoj biti nužno nadomjestiti porastom uvoza

plina. Iz tog razloga nužno je da Plinacro u 2015. godini i narednim godinama osigura tehničke preduvjete za uvoz plina (kompresorske stanice i dr.).

Tranzit plina kroz Republiku Hrvatsku uvjet je isplativosti plinskog sustava Republike Hrvatske, ali i obveza koju je Republika Hrvatska preuzela ulaskom u EU. Planirane aktivnosti Plinacra na ostvarenju navedenoga dio su Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2015.–2024. Za realizaciju planiranog neophodno je osigurati potrebna sredstva, stoga su i u 2014. godini Uprava i menadžment Plinacra posebnu pozornost posvetili mjerama racionalizacije troškova. Financijski pokazatelji za 2014. godinu pokazuju da je cilj ostvaren. Za zatvaranje cjelovite financijske konstrukcije iznimno je bitno da HERA prihvati Plinacrov Zahtjev za izvanrednom revizijom tarifnih stavki za transport plina za regulacijsko razdoblje.

Za financiranje novog ulagačkog ciklusa Plinacra iznimno je važno i to da u narednim godinama Vlada Republike Hrvatske, kao vlasnik, ostavi cjelokupnu ostvarenu dobit Plinacru za reinvestiranje.

Tijekom 2014. godine Uprava Društva radila je u sastavu: Marin Zovko – predsjednik, Radovan Cvek i Ratimir Orešković – članovi.

Nadzorni odbor čine: prof. dr. Ivan Družič – predsjednik, Tomislava Sabljak, Josip Jambrač, Marija Duljković i Berislav Lipovac – članovi.

Predsjednik i jedini član Skupštine Društva je gospođa Anka Mrak Taritaš.

Tijekom 2013. godine poslovanje Plinacra bilo je predmetom više internih i eksternih revizija i nadzora. Ni jedna eksterna revizija nije utvrdila nikakve propuste ni nedostatke u radu Plinacra.

Reviziju cjelokupnog poslovanja u 2014. godini obavio je nezavisni revizor BDO Croatia d.o.o. i konstatirao sljedeće:

Tel: 385 1 2395-741
Fax: 385 1 2302-691
E-mail: bdo-croatia@bdo.hr

BDO Croatia d.o.o.
10000 ZAGREB
Trg J. F. Kennedyja 6b

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva PLINACRO d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva PLINACRO d.o.o., Zagreb, Savska cesta 88a, ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2014., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2014., izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama kapitala i izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

BDO Croatia d.o.o.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2014., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2014. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 39 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenja o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2014., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva dana 25. ožujka 2015. godine, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 39 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 25. ožujka 2015. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Marijana Pranjić, ovlaštenu revizor

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje usluga u području
izdavanja računovodstvenih izvještaja
i savjetodavne usluge
Trg J. F. Kennedy 6b

Zdenko Balen, član Uprave

2

**DRUŠTVENO
ODGOVORNO
POSLOVANJE**

U skladu s dugogodišnjom praksom društveno odgovornog poslovanja, Plinacro od samih svojih početaka radi na tome da bude pouzdan partner zajednici u kojoj djeluje. Nastojimo sustavno djelovati na prepoznavanju specifičnih potreba društva te kroz svoj program sponzorstava i donacija pružiti potporu kvalitetnim humanitarnim, kulturnim, edukacijskim, ekološkim, zdravstvenim, znanstvenim i sportskim projektima. Pri izboru projekata koje ćemo podržati, u prvom se redu vodimo kriterijem njihove kvalitete i korisnosti, posebice za lokalne sredine u kojima djelujemo dugi niz godina. Tako danas Plinacro pruža podršku brojnim udrugama, institucijama i ustanovama kroz projekte dragocjene za ukupnu kvalitetu života i razvoj lokalnih zajednica.

Kao Društvo koje posluje u skladu s certifikatom ISO 9001 Sustava upravljanja kvalitetom, Plinacro provodi interne i vanjske prosudbe. Interne su provedene u planiranim intervalima (od listopada do prosinca 2014. godine) u svim organizacijskim jedinicama. Zabilježeno je da su svi procesi u skladu s propisanim procedurama i pravilnicima, te se u svrhu poboljšanja dokumentacija kontinuirano revidira u skladu s potrebama za dopunama u procesima rada. Tijekom godine revidirane su brojne radne upute, procedure i pravilnici. Razlozi za to bili su usklađivanje s novim zakonskim okvirima, osobito radi ulaska Hrvatske u Europsku uniju, potreba za pojednostavljenjem pojedinih poslovnih procesa, kao i efikasnije procedure te optimiziranje poslovne dokumentacije.

2.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA

U Društvu su provedene brojne aktivnosti zaštite i očuvanja okoliša. Tako su, između ostalog, izrađene radne upute koje detaljno razrađuju postupanje s otpadom i gospodarenje posebnim kategorijama otpada, praćenje emisija u zrak i izradu registra onečišćenja okoliša (ROO) na razini Plinacra.

Ustrojen je Katastar emisija u okoliš pa su kao i svake godine prikupljeni podaci o emisijama u zrak uneseni u bazu registra onečišćenja i potom dostavljeni nadležnim županijskim tijelima i nadležnom tijelu grada Zagreba.

Na razini Plinacra prikupljen je otpad, raspisan natječaj i izabran najpovoljniji sakupljač kojemu je prikupljeni otpad predan, o čemu je izrađeno i odgovarajuće izvješće.

Prije predaje otpada izrađena je fizikalna i kemijska analiza svojstva otpada čistača plinovoda, što je nužno za utvrđivanje svojstva i kategorije otpada prije njegova zbrinjavanja.

Izrađena je i uputa za formiranje privremenih deponija otpada na svim lokacijama poslovnih zgrada u Plinacru te je utvrđena količina i potreban broj kontejnera. Postupak nabave navedenih kontejnera je u tijeku.

Izvršena je analiza Rješenja o konačnom obračunu naknade za emisiju u okoliš ugljikovog dioksida izraženog kao (CO₂) i dušikovog dioksida izraženog kao (NO₂)

za 2012. godinu i privremenog obračuna za 2014. godinu, dostavljenog od FZOEU-a (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost).

U Plinacru su izrađeni i postoje operativni planovi zaštite i spašavanja na temelju kojih su prošle godine, kao i svake godine, u sklopu vježbi za zaštitu od požara provedene vježbe u skladu s odredbama navedenih planova.

U skladu sa zakonskom obvezom kontinuirano se provodila suradnja s lokalnim uredima (gradovi i županije) u izradi prosudbi ugroženosti i planova zaštite i spašavanja lokalnih jedinica.

U skladu sa Zakonom o kritičnim infrastrukturama u Plinacru je imenovan koordinator za sigurnost.

2.2. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST RADNIKA, ZAŠTITA OBJEKATA

U Plinacru su provedena osposobljavanja za rad na siguran način pripravnika prilikom primanja u radni odnos i prije samostalnog rada i osposobljavanja iz zaštite od požara. U sklopu Mjeseca zaštite od požara provodili su se redovni treninzi za gašenje početnog požara, kao i za evakuaciju i spašavanje iz ugroženih zona.

Redovito su se provodili sistematski liječnički pregledi radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada (operateri, električari, instrumentalci, skladištari), što je zakonska obveza i za što su im ishodišne potrebne liječničke potvrde.

Središnji odbor za zaštitu na radu redovito održava sjednice na kojima se razmatra stanje zaštite i sigurnosti, rade analize i predlažu mjere za otklanjanje uočenih nedostataka ili poboljšanje postojećeg stanja.

Izrađena je revizija procjene rizika po radnim mjestima u Plinacru, a također su provedena ispitivanja radnog okoliša.

Uz navedeno, redovito su se u propisanim rokovima obavljali pregledi i ispitivanja posuda pod tlakom, sigurnosnih ventila, električnih instalacija, gromobrana i ostalih instalacija te sva druga ispitivanja kao prevencija zaštite od požara (kotlovnice, dimnjaci, vatrogasni aparati i drugo).

U skladu s internim aktima, kroz mjesečna i godišnja izvješća, pratilo se stanje sigurnosti i zaštite zdravlja zaposlenika, a početkom godine izrađeno je godišnje izvješće o ozljedama radnika i štetama na imovini Plinacra za prethodnu poslovnu godinu.

I dalje je na snazi ugovor o nabavi osobnih zaštitnih sredstava zaključen 2013. godine na razdoblje od tri godine te je po njemu ispostavljena roba na temelju jedne dispozicije.

Tijekom 2014. godine provedena je akcija sanitarne zaštite (deratizacije, dezinfekcije, dezinfekcije) i eradikacija korova na objektima Plinacra te je pokrenut postupak nabave predmetne usluge za razdoblje od dvije godine.

U službi se prate ozljede na radu i prijavljuju nadležnom zavodu te se vodi njihova evidencija. Lani su evidentirane dvije lakše ozljede, uslijed čega su izgubljena 34 radna dana.

Godišnje se minimalno jednom provede interni nadzor kojim se sprječavaju potencijalne nepravilnosti i pogreške u provedbi mjera zaštite radnika na radnom mjestu te imovini Plinacra.

Svi važniji objekti Plinacra šticeeni su tjelesno i/ili preko sustava tehničke zaštite. U 2014. godini na sedam je objekata provedena tjelesna zaštita, a na dva objekta 24-satni vatrogasni nadzor.

Sustav tehničke zaštite redovno pregledava i servisira ovlaštena tvrtka.

3

TRANSPORT
PLINA

3.1 ZAKONSKA REGULATIVA

Unatoč nastavku trenda smanjenja transportiranih količina plina i u 2014. godini, odgovornosti i obveze Plinacra kao operatora transportnog sustava se povećavaju. Glavni razlog tome su sve složeniji odnosi na tržištu plina, kao rezultat povećanja broja bilančnih skupina i broja opskrbljivača prisutnih u više bilančnih skupina te učestale promjene podzakonskih akata koje treba provesti u izuzetno kratkim rokovima. Osim smanjenja transportiranih količina plina od početka plinske godine 2014./2015., zabilježeno je smanjenje interesa korisnika za zakupom kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini. Tako je primjerice na interkonekcijama za plinsku godinu 2014./2015. rezervirano 41% manje kapaciteta u odnosu na prethodnu plinsku godinu. Uzevši u obzir iskorištenost kapaciteta u 2014. godini, očito je da su voditelji bilančnih skupina počeli znatno pažljivije optimirati svoje potrebe te da će se dinamika rezervacije kapaciteta povećati na mjesečnoj i dnevnoj razini ovisno o stvarnim potrebama korisnika.

Nadalje, u skladu sa zakonskim obvezama Plinacro je od siječnja 2014. godine uspostavio virtualnu točku trgovanja te korisnicima transportnog sustava omogućio kupnju i prodaju plina na njoj. Time je osiguran veliki napredak u funkcioniranju tržišta plina, što pokazuje činjenica da je već u prvoj godini na virtualnoj točki trgovanja obavljena kupoprodaja gotovo 25% ukupnih količina plina. U navedenim okolnostima odgovornost Plinacra dodatno je proširena s usluge transporta plina i na odgovornost za provedbu trgovačkih transakcija kupnje i prodaje plina

U skladu s odredbama Zakona o tržištu plina Plinacro je tijekom 2014. godine ispunio obvezu osiguranja operativne zalihe plina i zakupa kapaciteta na sustavu Podzemnog skladišta plina Okoli. Regulatorna je agencija odobrila dodatni operativni trošak poslovanja za realizaciju kupnje operativne zalihe u iznosu od 10,6 mil. kn. Budući da je plin za potrebe operativne zalihe kupljen na javnoj dražbi provedenoj na Podzemnom skladištu plina Okoli po cijeni od 0,0809 kn/kWh, za kupnju 38 mil. kWh utrošeno je cca 3,1 mil. kn čime je ostvarena ušteda od gotovo 7,5 mil. kn, odnosno 70%.

U svrhu provođenja obveza uredbi Europske komisije, koje se odnose na suradnju sa susjednim operatorima transportnih sustava, održavani su radni sastanci s društvima Plinovodi i FGSZ. Izrađen je i usvojen Sporazum o interkonekciji (Interconnection Agreement) između Plinacra i Plinovoda te se svakodnevno uspješno surađuje u vezi s realizacijom transporta plina.

Tijekom protekle godine započele su aktivnosti na provedbi obveza propisanih uredbama i Mrežnim pravilima Europske komisije i ENTSOG-a koje je potrebno maksimalno intenzivirati tijekom 2015. i 2016. godine.

Uspostavljena je kontinuirana javna objava podataka i informacija na internetskim stranicama Plinacra u vezi s uslugom transporta plina kao i razmjena podataka s informacijskom platformom ENTSOG-a, čime je ispunjena obveza transparentnosti propisana uredbom EK 715/2009.

Tijekom 2014. uočeni su problemi u modelu uravnoteženja koji su u konačnici mogli ugroziti sigurnost opskrbe plinom. Zbog navedenoga Plinacro je inzistirao da se pravila uravnoteženja izmijene što prije. Izmjene Pravila o organizaciji tržišta plina, u kojima je definiran novi model uravnoteženja, provedene su u suradnji predstavnika HERA-e, HROTE-a, Plinacra i PSP-a.

3.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Tijekom 2014. godine u transportni sustav preuzeto je 25.184 mil. kWh plina što je smanjenje od 12,2% u odnosu na 2013. godinu. U ukupno preuzetim količinama plina udio plina koji je proizveden u RH iznosio je 47%, udio plina iz uvoza iznosio je 42%, a udio plina preuzet iz Podzemnog skladišta plina Okoli 11%. Ulaz plina iz proizvodnih polja smanjen je za 9%, dok je ulaz plina iz uvoza smanjen za 13,91%. Smanjenje preuzetih količina plina posljedica je smanjenih potreba tržišta plina te relativno blage zime.

Iz transportnog sustava isporučeno je u 2014. godini 25.240 mil. kWh plina što je za 12,1% manje u odnosu na 2013. godinu. Smanjenje isporuke plina za krajnje kupce priključene na transportni sustav iznosilo je 12,95%, dok je isporuka plina u distribucijske sustave manja za 14,48% u odnosu na 2013. godinu.

Za uravnoteženje transportnog sustava na dnevnoj osnovi te za uravnoteženje potreba tržišta na sezonskoj osnovi korišteni su kapaciteti Podzemnog skladišta plina Okoli, iz kojeg je tijekom zimskog razdoblja (1.–4. mjesec 2013. te od 10. mjeseca 2013. do 1. mjeseca 2014.) preuzeto 2.740 mil. kWh. Tijekom ljetnog razdoblja (4.–10. mjesec 2013.) uskladišteno je 2.859 mil. kWh plina što je povećanje od 1,64% u odnosu na 2013. godinu.

Tehnički kapaciteti na ulazima i izlazima iz transportnog sustava omogućili su sigurnu i pouzdanu opskrbu plinom što pokazuje činjenica da je u uvjetima vršne potrošnje iskorištenost tehničkog kapaciteta na ulazima u transportni sustav iznosila 42%.

Prosječni ugovoreni kapacitet na svim ulazima u transportni sustav, u danu, za 2014. godinu iznosio je 142,5 mil. kWh/dan, dok je prosječni iskorišteni kapacitet iznosio 69 mil. kWh/dan. Maksimalni iskorišteni kapacitet iznosio je 120,4 mil. kWh/dan.

Prosječni ugovoreni kapacitet na svim izlazima iz transportnog sustava, u danu, za 2014. godinu iznosio je 158 mil. kWh/dan, dok je prosječni iskorišteni kapacitet iznosio 69 mil. kWh/dan. Maksimalni iskorišteni kapacitet iznosio je 120,5 mil. kWh/dan.

Na ulazima u transportni sustav aktivno je 14 opskrbljivača plinom koji su ujedno i voditelji bilančnih skupina. Na izlazima iz transportnog sustava aktivno je 49 opskrbljivača plinom koji su članovi jedne ili više bilančnih skupina od ukupno 14 aktivnih. U zadnjem kvartalu 2014. godine, energetska subjekt Prirodni plin d.o.o. prestao je postojati, a sve njegove aktivnosti, prava i obveze kao opskrbljivača i voditelja bilančne skupine, prenesene su na INA d.d te su u ovom izvješću prikazani kao jedan opskrbljivač i jedna bilančna skupina INA/Prirodni plin.

U 2014. godini, od 14 bilančnih skupina zaprimljena su ukupno 602 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta, što je 52 zahtjeva manje nego u 2013. godini tijekom koje su zaprimljena 654 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta. Od ukupno 602 zahtjeva zaprimljeno je 13 zahtjeva na godišnjoj razini (za plinsku godinu 2014./2015.), 140 zahtjeva na mjesečnoj razini i 449 zahtjeva na dnevnoj razini.

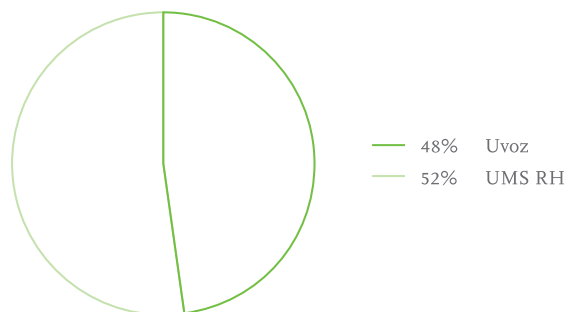
3.2.1 ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2014. godine aktivnim djelovanjem 14 bilančnih skupina na ulazima u transportni sustav ukupno je preuzeto 25.184 mil. kWh plina, dok je u istom razdoblju prethodne godine preuzeto 28.684 mil. kWh plina.

	2013. (x10 ⁶ kWh)	2014. (x10 ⁶ kWh)	%
UMS RH	13.120	11.939	-9,00%
Uvoz	12.203	10.505	-13,91%
UKUPNO	25.323	22.444	-11,37%
PSP Okoli	3.361	2.740	-18,48%
SVEUKUPNO	28.684	25.184	-12,20%

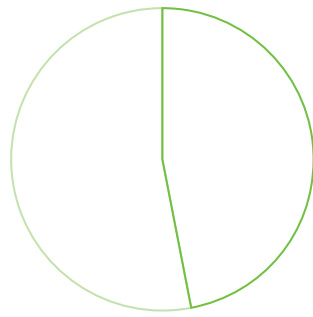
Količine plina preuzete u TS

U odnosu na 2013. godinu smanjen je iznos količina plina preuzetih u transportni sustav s plinskih polja na teritoriju Republike Hrvatske (-9,00%), smanjen je i iznos količina plina preuzetih na interkonekcijama (-13,91%), a količine plina preuzete u transportni sustav iz PSP Okoli također su smanjene (-18,48%). Na grafovima su prikazani udjeli pojedine vrste ulaza u ukupnim količinama plina preuzetih u transportni sustav.

Udio ulaza u ukupno preuzetim količinama plina 2013. godine

Udio ulaza u
ukupno prezetim
količinama plina
2014. godine

47% Uvoz
53% UMS RH

3.2.2 IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

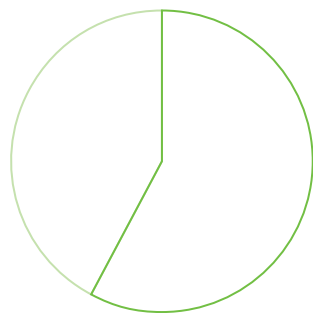
U 2014. godini 14 bilančnih skupina koristilo je kapacitet na izlazima iz transportnog sustava pri čemu je isporučeno 25.240 mil. kWh plina, uključujući izlaz za PSP Okoli što je za 12,10% manje u odnosu na 2013. godinu.

	2013.	2014.	%
	(x10 ⁶ kWh)	(x10 ⁶ kWh)	
DS-i	10.906	9.327	-14,48%
Krajnji kupci na TS	14.996	13.054	-12,95%
UKUPNO:	25.902	22.381	-13,59%
PSP Okoli	2.813	2.859	1,64%
SVEUKUPNO	28.715	25.240	-12,10%

Količine plina
isporučene na
izlazima iz TS,
po kategorijama
priključenih sustava

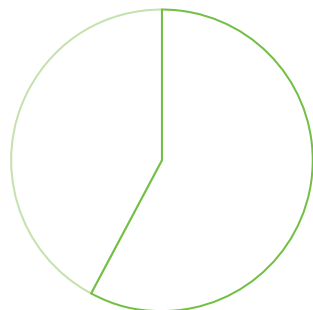
Udjeli pojedine grupe izlaza u ukupno isporučenim količinama plina iz transportnog sustava prikazani su na grafovima.

Udio količina plina
isporučenih za
pojedine grupe
izlaza iz TS 2013.
godine

58% Krajnji kupci na TS
42% DS-i

Udio količina plina
isporučenih za
pojedine grupe
izlaza iz TS 2014.
godine

58% Krajnji kupci na TS
42% DS-i

2013/14 (x10 ⁶ kWh)	2013	2014	Razlika	(%)
Domaća proizvodnja	13.120	11.939	-1.181	-9,00%
Uvoz	12.203	10.505	-1.698	-13,91%
Rogatec	10.151	9.735	-416	-4,10%
Donji Miholjac	2.051	770	-1.281	-62,46%
Domaća proizvodnja + Uvoz	25.323	22.444	-2.879	-11,37%
PSP Okoli - povlačenje	3.361	2.740	-621	-18,48%
UKUPNO ULAZ U TS	28.684	25.184	-3.500	-12,20%
Izlazi iz TS-a (MRS)	25.902	22.381	-3.521	-13,59%
Distribucijski sustavi	10.906	9.327	-1.579	-14,48%
Krajnji kupci na TS	14.996	13.054	-1.942	-12,95%
PSP Okoli - utiskivanje	2.813	2.859	46	1,64%
UKUPNO IZLAZ IZ TS	28.715	25.240	-3.475	-12,10%

*podaci za PSP uzeti su iz ostvarenih protoka

Količine plina preuzete u transportni sustav i količine plina isporučene iz transportnog sustava u 2013. i 2014. godini.

ISKORIŠTENOST KAPACITETA NA ULAZIMA U TRANSPORTNI SUSTAV

Ukupan tehnički kapacitet ulaza u transportni sustav (bez kapaciteta povlačenja iz PSP Okoli) iznosi 175,1 mil. kWh/dan.

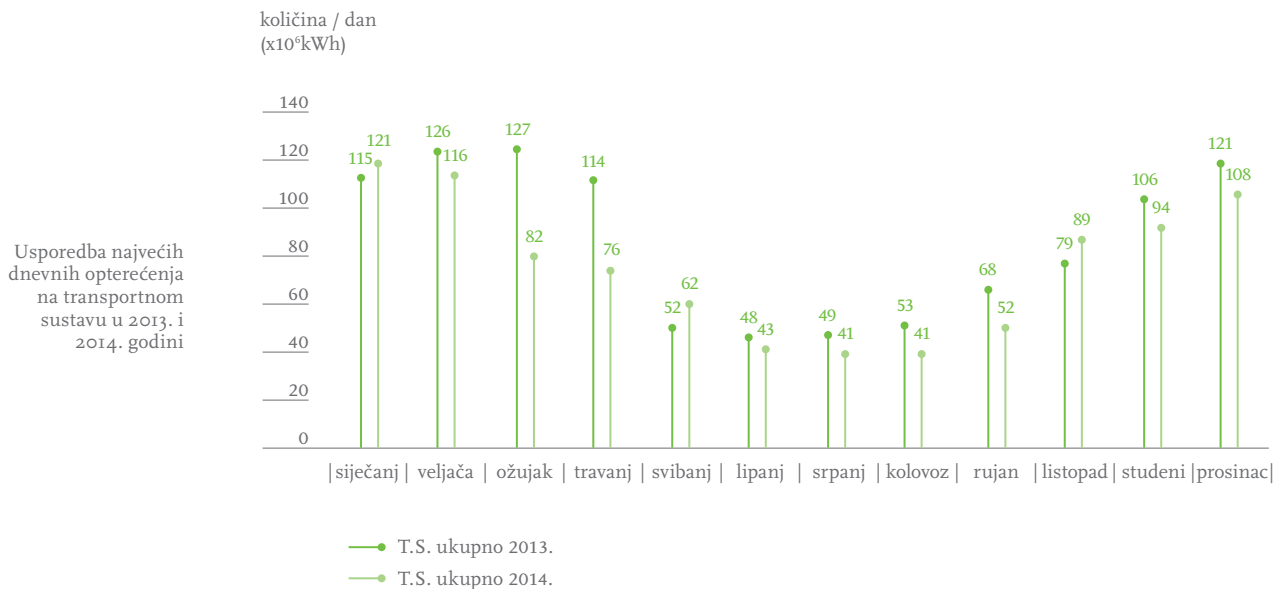
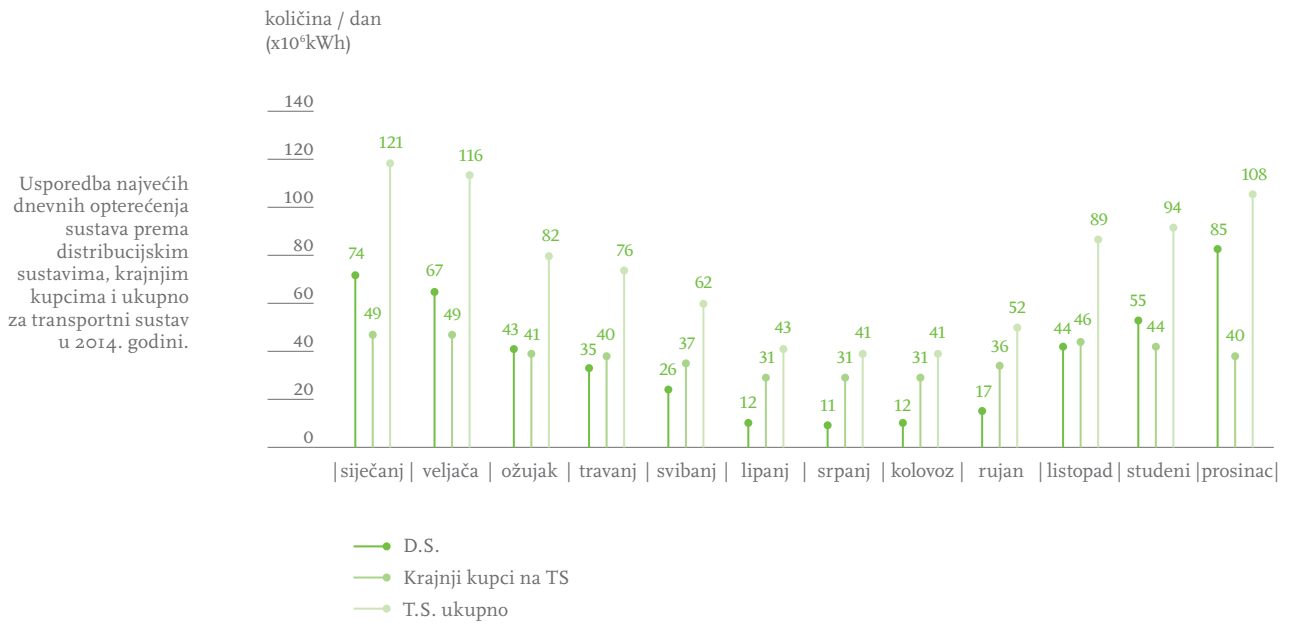
	Tehnički kapacitet (mil. kWh/dan)	Najveći iskorišteni kapacitet (mil. kWh/dan)	Prosječna iskorištenost kapaciteta (mil. kWh/dan)
UMS Rogatec (PN 50)	48,4	44	26,7
Panon ukupno (PN 50)	18,6	18,6	15,6
Ukupno (PN 50)	67	62,6	42,3
UMS Terminal Pula (PN 75)	39	22,7	17,1
UMS Dravaszerdahely (PN 75)	69,1	11	2,1
Ukupno (PN 75)	108,1	33,7	19,2
Ukupno	175,1	96,3	61,5

Tehnički i iskorišteni kapaciteti ulaza u TS

Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila je 35,12%, dok je maksimalna postignuta iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila 46,76%.

NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA

Na razini sustava, tijekom 2014. godine najveće dnevno opterećenje u iznosu od 121 mil. kWh/dan zabilježeno je 27. 1. 2014. Najveće dnevno opterećenje prema kupcima na distribucijskim sustavima zabilježeno je 31. 12. 2014. u iznosu od 85 mil. kWh/dan. Najveće dnevno opterećenje prema krajnjim kupcima na transportnom sustavu zabilježeno je 31. 1. 2014. u iznosu od 49 mil. kWh/dan.

UPRAVLJANJE KAPACITETIMA TRANSPORTNOG SUSTAVA

U 2014. godini zaprimljena su ukupno 602 zahtjeva za godišnjim, mjesečnim i dnevnim rezervacijama kapaciteta na 1135 kombinacija “bilančna skupina – korisnik transportnog sustava – priključak”. Zahtjevi su zaprimljeni od 13 bilančnih skupina, dok je jedna bilančna skupina imala višegodišnju rezervaciju iz prethodnog razdoblja.

Vrsta rezervacije						Br.
Bilančna skupina	Godišnja	Mjesečna	Dnevna	Ukupno:	kombinacija	
CRODUX PLIN	1	14	72	87		68
ECONGAS	1	16	80	97		200
FERTGAS	1	0	0	1		1
GRADSKA PLINARA ZAGREB OPSKRBA	1	12	0	13		11
HEP TRGOVINA	1	6	48	55		58
HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA	1	4	1	6		215
INA/PRIRODNI PLIN	1	23	81	105		296
INCERGO	1	11	5	17		18
MEDIMURJE PLIN	1	11	9	21		16
MET CROATIA	1	15	2	18		31
PROENERGY	1	4	6	11		42
PRVO PLINARSKO DRUŠTVO	1	24	143	168		170
TRGOVINA I OPSKRBA ENERAGENTIMA	1	0	2	3		9
Ukupno	13	140	449	602		1135

Broj zahtjeva za rezervacijom kapaciteta zaprimljenih tijekom 2014. godine

U sljedećoj je tablici navedena usporedba zahtjeva po tipu priključka za plinske godine 2014./2015. i 2013./2014.

Rezervacije kapaciteta na ulazima u transportni sustav smanjene su za 16,5% pri čemu su na interkonekcijama rezervacije kapaciteta smanjene za čak 41,37%. Budući da je rezervirani kapacitet na interkonekciji Rogatec manji od tehničkog kapaciteta, od početka plinske godine 2014./2015. izostalo je ugovorno zagušenje. Za razliku od UMS Rogatec gdje je rezerviranost kapaciteta i u novonastalim okolnostima ipak dosegla cca 90% tehničkog kapaciteta, gotovo je u potpunosti izostao interes korisnika za rezervacijom kapaciteta na UMS Dravaszerdahely gdje je rezervirano svega 2% tehničkog kapaciteta.

Za izlaze iz TS zahtijevano je 21% manje kapaciteta pri čemu su rezervirani kapaciteti na izlazima prema distribucijskim sustavima smanjeni za cca 15%, a prema krajnjim kupcima na transportnom sustavu za cca 28%.

R. br.	Tip priključka / Priključak	Zahtjev (kWh)		
		2014–2015	2013–2014	%
ULAZ U TS		136.635.818	163.665.597	-16,52
1.	Međunarodni transport	45.101.538	76.929.927	-41,37
1.1	Rogatec	43.651.000	73.422.655	-40,55
1.2	Dravaszerdahely	1.450.538	3.507.272	-58,64
2.	Podzemno skladište plina	53.960.080	50.000.000	7,92
2.1	PSP Okoli – povlačenje	53.960.080	50.000.000	7,92
3.	Proizvodnja plina	37.574.200	36.735.670	2,28
ULAZ IZ TS (DS + KK) bez PSP		95.208.567	120.513.765	-21,00
4.	Distribucijski sustav	56.886.767	67.258.546	-15,42
5.	Krajnji kupac	38.321.800	53.255.219	-28,04
6.	Podzemno skladište plina	33.725.360		
6.1	PSP Okoli – utiskivanje	33.725.360		
UKUPNO		265.569.745	284.179.362	-6,55

Zahtijevani kapacitet po tipu priključka

Transakcije na virtualnoj točki trgovanja

Plinacro je u 2014. godini omogućio transakcije na virtualnoj točki trgovanja. Prva transakcija zabilježena je 11. veljače 2014. godine. Transakcije na VTT-u koristilo je 5 bilančnih skupina za prodaju, odnosno 7 bilančnih skupina za kupnju plina.

Ukupan iznos provedenih transakcija na VTT-u tijekom 2014. godine iznosio je 6.407 mil kWh što predstavlja 25% količina plina isporučenih iz transportnog sustava u 2014. godini.

Sekundarno tržište

Trgovanje na sekundarnom tržištu omogućeno je od 1. 1. 2014. godine te je na 172 priključka (izlaza iz transportnog sustava) proveden prijenos kapaciteta u ukupno 14 bilančnih skupina. Trgovanje kapacitetima na sekundarnom tržištu provodi se kao prijenos ugovorenog kapaciteta ili prijenos prava korištenja ugovorenog kapaciteta s godišnjih ili mjesečnih rezervacija kapaciteta.

3.4 KVALITETA PLINA

Tijekom 2014. godine 99,89% ukupne količine plina preuzetog u transportni sustav bilo je u skladu sa standardnom kvalitetom propisanom u Općim uvjetima za opskrbu plinom. Sastav plina je na svim značajnim ulazima u transportni sustav stabilan, sa zanemarivim promjenama, što rezultira i stabilnom kvalitetom plina na izlazima iz transportnog sustava. Zabilježeno je manje odstupanje kvalitete plina na izdvojenom dijelu transportnog sustava kojim se transportira 0,2% plina za što je dobivena suglasnost operatora distribucijskog sustava "Komunalije plin" iz Đurđevca.

Plinacro je u siječnju 2014. godine od lokalnih opskrbljivača i operatora distribucijskih sustava te od nekoliko medija zaprimio brojne upite u vezi s kvalitetom i potrošnjom plina za razdoblje prosinca 2013. godine i siječnja 2014. godine zbog velikog broja prigovora krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima na obračunate količine plina. Iako se kontrola kvalitete plina obavljala kontinuirano i odstupanja u kvaliteti plina nisu zabilježena, zbog navedenih upita Plinacro je proveo dodatne kromatografske analize parametara kvalitete plina i iznosa ogrjevnih vrijednosti plina kojima je potvrđeno da su parametri kvalitete plina u propisanim granicama.

Osim toga HERA je obavila nadzor provedbe sustava i načina praćenja kvalitete plina. Nadzorom je utvrđeno da se praćenje kvalitete plina provodi na neovisan i propisan način te da kvaliteta plina odgovara propisanim standardima.

Tijekom rujna 2014. godine zbog radova na održavanju centralne plinske stanice Molve, za vrijeme kojih postrojenje za odvajanje viših ugljikovodika nije u funkciji, obavljeno je dodatno uzorkovanje plina u svrhu pojačane kontrole kvalitete plina i što točnijeg obračuna preuzete i isporučene energije.

3.5 URAVNOTEŽENJE SUSTAVA

Od 1. 1. – 1. 4. 2014. godine uravnoteženje transportnog sustava provedeno je korištenjem sustava skladišta plina PSP Okoli od strane Prirodnog plina, renomiranim korisnicima skladišta unutar dana. U navedenom razdoblju Prirodni plin bio je jedini korisnik Podzemnog skladišta plina, a osim skladišta, Prirodni plin je imao 100% kapaciteta ulaza plina iz domaće proizvodnje te ugovoren kapacitet na interkonekciji koji je mogao koristiti za potrebe uravnoteženja transportnog sustava.

Od 1. 4. 2014. godine značajno su se promijenili uvjeti na tržištu plina. Odlukom Vlade Republike Hrvatske za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini određeno je društvo HEP opskrba plinom te mu se u skladu s Pravilima o organizaciji tržišta plina, članak 20., stavak 1., obračunavalo prekoračenje dozvoljene ukupne promjene akumulacije transportnog sustava. Za potrebe svojih kupaca plina i za uravnoteženje transportnog sustava društvo HEP opskrba plinom koristilo je mogućnosti virtualne točke trgovanja i raspoložive kapacitete na sustavu skladišta plina.

Tijekom listopada Plinacro je započeo s formalnim korištenjem energije uravnoteženja godišnjeg ponuditelja. Budući da iskorištena energija uravnoteženja nije naplaćivana, skupine nisu bile dovoljno motivirane da samostalno i svakodnevno uravnotežuju svoje porfelje te navedena promjena nije imala pozitivnog učinka na ponašanje, odnosno uravnoteženje bilančnih skupina.

U promatranom periodu uravnoteženje transportnog sustava bilo je otežano zbog velikog broja aktivnih bilančnih skupina te zbog dozvoljenih odstupanja bilančnih skupina na razini jednog i tri dana. U skladu s tada važećim Pravilima o organizaciji tržišta plina tri velike bilančne skupine imale su obvezu dnevnog uravnoteženja, dok su preostale male bilančne skupine, njih 11, imale obvezu uravnotežiti se tek po isteku trećeg dana. Osim toga male bilančne skupine imale su dozvoljeno odstupanje po isteku trećeg dana u iznosu od 100.000 kWh, bez obzira na udio u rezervacijama kapaciteta. U takvim okolnostima pokazalo se da pojedine bilančne skupine koriste mogućnost da bez financijskih posljedica odstupaju deset i više puta od dozvoljenog maksimalnog kumulativa dnevnih odstupanja te da ni penalizacija po isteku trećeg dana nije dovoljno motivirajuća za uravnoteženje bilančne skupine.

Zbog uočenih nedostataka u pravilima uravnoteženja te problema koji su u konačnici mogli ugroziti sigurnost opskrbe plinom, Plinacro je inzistirao da se pravila uravnoteženja izmijene što prije. Ekspertna radna skupina sastavljena od predstavnika HERA-e, HROTE-a, Plinacra i PSP-a izradila je nova Pravila o organizaciji tržišta plina s novim modelom uravnoteženja koja su stupila na snagu 1. 1. 2015. godine.

3.6 OPERATIVNA ZALIHA

Za potrebe vođenja i upravljanja transportnim sustavom, u svrhu ispunjenja zakonske obveze zakupa kapaciteta na sustavu skladišta plina i nabave plina za potrebe formiranja operativne zalihe, Plinacro je na sustavu skladišta zakupio 1 SBU (standardni paket skladišnog kapaciteta) koji obuhvaća 50 mil. kWh radnog volumena, 529.020 kWh/dan maksimalnog kapaciteta povlačenja te 330.640 kWh/dan maksimalnog kapaciteta utiskivanja. Nakon toga u okviru postupka prodaje plina na sustavu skladišta plina za potrebe formiranja operativne zalihe, kupljeno je 38 mil. kWh plina.

Tijekom svibnja Plinacro je prilagodio stanje akumulacije transportnog sustava uvjetima ljetnog opterećenja i smanjene potrošnje plina tako da je uskladištio 4,8 mil. kWh plina iz akumulacije transportnog sustava u sustav skladišta PSP Okoli, čime je stanje operativne zalihe povećano na 42,8 mil. kWh plina.

U rujnu je tijekom izvođenja radova na održavanju plinovoda za potrebe nadoknade ispuhane količina plina iz transportnog sustava iskorišteno 3.942.216 kWh plina iz operativne zalihe, nakon čega je stanje operativne zalihe u sustavu skladišta na dan 30.9.2014. godine iznosilo 38,8 mil. kWh plina.

U listopadu je za potrebe nadoknade ispuhane količina plina iz transportnog sustava, nakon izvršenih radova održavanja, iskorišteno 505.488 kWh plina iz operativne zalihe te je stanje operativne zalihe na kraju mjeseca iznosilo 38.327.196 kWh.

U studenom je Plinacro prilagodio stanje akumulacije transportnog sustava uvjetima zimskog opterećenja i povećane potrošnje plina, pri čemu je iskoristio 2.899.996 kWh plina iz operativne zalihe, te je njezino stanje na dan 31. 12. 2014. iznosilo 35.427.200 kWh.

3.7 SIGURNOST OPSKRBE

Sa stanovišta sigurnosti opskrbe tijekom 2014. godine nije bilo poteškoća u radu plinskog transportnog sustava. Kapaciteti transportnog sustava omogućavali su da se u potpunosti zadovolje potrebe tržišta plina.

Proteklo razdoblje obilježeno je brojnim aktivnostima i intenzivnom suradnjom s MINGO na provedbi Uredbe 994/2010 u okviru čega je izrađen Plan intervencija, Procjena rizika, Plan za krizna stanja operatora transportnog sustava te je proveden stres-test od strane ENTSOG-a i Europske komisije kao i simulacije u svrhu procjena sigurnosti opskrbe u slučaju prekida isporuke plina kroz Ukrajinu.

3.8 AKTIVNOSTI TEKUĆEG ODRŽAVANJA TRANSPORTNOG SUSTAVA (TEHNIČKIH SUSTAVA)

Aktivnosti tekućeg održavanja transportnog sustava u nadležnosti Sektora tehnološkog upravljanja odnose se na preventivna i korektivna održavanja tehničkih sustava koji su izravno u funkciji daljinskog nadzora i upravljanja tehnološkim procesom transporta plina, odnosno Nacionalnog dispečerskog centra (SCADA, optički i radijski komunikacijski sustavi) te na sustav za upravljanje kapacitetima koji čini temeljnu infrastrukturu informatičke podrške poslovnim procesima na tržištu prirodnog plina za koje je odgovoran Plinacro kao operator transportnog sustava (SUKAP).

Tijekom 2014. godine obavljene su sljedeće aktivnosti održavanja na navedenim tehničkim sustavima:

SCADA sustav Network Manager

Uz redovne aktivnosti kontinuiranog nadzora rada i stanja sustava SCADA, koje STU obavlja samostalno, tijekom godine obavljene su i sve aktivnosti redovnog preventivnog održavanja predviđene poslovnim planom te potrebne korektivne aktivnosti popravka ili zamjene komponenti sustava SCADA. Ove su poslove obavili ugovorni partneri na temelju ugovora o održavanju koji obuhvaćaju detaljne periodičke provjere stanja sklopovske i programske opreme sustava SCADA Network Manager te integriranog programskog rješenja za računalnu simulaciju transportnog sustava u realnom vremenu (SIMONE), kao i pripadajućeg sustava besprekidnog napajanja u Nacionalnom dispečerskom centru. Neispravnosti uočene preventivnim pregledima opreme odmah su otklanjane. Tako je u okviru korektivnog održavanja obavljena zamjena ventilatora hladnjaka u sustavu UPS, zamjena sistemskih čvrstih diskova poslužitelja sustava SIMONE i povijesne baze podataka Network Managera te zamjena podatkovnih traka sustava za automatsku izradu sigurnosnih kopija. Zahvaljujući odgovarajućoj redundantnoj arhitekturi sustava navedeni kvarovi i aktivnosti njihovog otklanjanja nisu imali utjecaja na aktivnosti nadzora i upravljanja transportnim sustavom, ali su interventni popravci bili nužni kako bi se povratila potrebna visoka razina pouzdanosti i raspoloživosti sustava SCADA koja je bila narušena kvarovima pojedinih komponenti.

Optički komunikacijski sustav

U okviru redovnog preventivnog održavanja OKS-a obavljene su sve aktivnosti periodičkih pregleda predviđene i ugovorene poslovnim planom i održavanja pasivne i aktivne sklopovske opreme, poslužitelja, nadzornih alata, vatrozida, godišnja kontrolna mjerenja prijenosnih karakteristika optičkih kabela te pregledi sustava besprekidnog napajanja komponenti OKS-a. Interventno su obavljena dva popravka oštećenog optičkog kabela, na četiri lokacije popravci ili zamjene aktivnih preklopnika koji su oštećeni uslijed prenapona ili atmosferskih pražnjenja, te manji popravci uočeni preventivnim pregledima. S problemom i uzrocima kvarova aktivne opreme nastalih

zbog prenapona i/ili atmosferskog pražnjenja upoznata je Služba održavanja Sektora transporta plina u čijoj ingerenciji su mogući uzroci kvarova (besprekidno napajanje, uzemljenje) te se očekuje njihovo trajno rješenje. Zahvaljujući adekvatnoj arhitekturi OKS-a i privremenom korištenju pričuvnih prijenosnih veza navedeni kvarovi nisu imali značajnog utjecaja na rad Nacionalnog dispečerskog centra. Interventni su popravci opreme ipak bili nužni radi održavanja potrebne pouzdanosti i raspoloživosti sustava i vraćanja prijenosa podataka s pričuvnih na primarne veze.

Radijski komunikacijski sustav

Sve poslovnim planom predviđene aktivnosti preventivnog održavanja komponenti radijskog komunikacijskog sustava obavljene su tijekom godine. To su, prije svega, periodički godišnji pregledi i mjerenja karakteristika radiouređaja i antena, pregledi rešetkastih konstrukcija antenskih stupova, sigurnosne rasvjete antenskih stupova, sustava uzemljenja, besprekidnih napajanja i polugodišnji preventivni pregledi opreme mikrovalnih linkova. Nedostatci uočeni preventivnim pregledima otklonjeni su u sklopu korektivnog održavanja pa je tako obavljena sanacija mehaničkog oštećenja opreme jednog antenskog stupa te zamjena antena UHV radijskih uređaja. Obavljena je i manja rekonstrukcija trase mikrovalnog prijenosnog sustava premještanjem opreme s iznajmljene lokacije repetitora Moslavačka Gora na vlastiti antenski stup u dvorištu poslovne zgrade Plinacra u Ivanić Gradu. S obzirom na to da su UHF bazne radijske postaje i mikrovalni linkovi na nekim trasama udvostručeni ili su prstenastoj konfiguraciji, evidentirani se kvarovi nisu odražavali na prijenos podataka te nije bilo utjecaja na rad Nacionalnog dispečerskog centra. Otklanjanje uočenih nedostataka bilo je nužno radi vraćanja prijenosnog sustava u stanje visoke pouzdanosti i raspoloživosti, kakvo je bilo prije kvarova i koje omogućava neprekidan rad sustava za nadzor i upravljanje usprkos kvarovima pojedinih komponenti.

Sustav za upravljanje kapacitetima (SUKAP)

Iako je informacijski sustav SUKAP zbog čestih promjena i prilagodbi funkcionalnosti, uslijed promjena poslovnih pravila na tržištu plina i pojave novih obveza, kontinuirano u razvojnoj fazi, radi održavanja kontinuiteta poslovanja i raspoloživosti sustava redovito se provode aktivnosti preventivnog i, po potrebi, korektivnog održavanja sklopovske i programske opreme u skladu s poslovnim planom. Preventivno održavanje sklopovske opreme obavlja se na kvartalnoj osnovi s obzirom na starost opreme, uz redovite mjesečne preglede stanja sustava. Nedostaci opreme utvrđeni preventivnim održavanjem otklanjani su zamjenom pojedinih komponenti sustava zbog postojanja indikacije da bi prestankom rada navedenih komponenti moglo doći do zastoja rada i nedostupnosti sustava SUKAP. U sklopu održavanja programske opreme sustava SUKAP, uz redovne aktivnosti preventivnog održavanja, obavljena je i nadogradnja operacijskih sustava, sigurnosnih zakrpa i Portala na zadnju dostupnu verziju.

Kontinuiranim praćenjem rada sustava SUKAP i pravovremenom zamjenom kritičnih dijelova izbjegnute su veći problemi koji bi uzrokovali nedostupnost sustava i poremećaje u funkcioniranju tržišta prirodnog plina.

3.9 NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Neprekidnim nadzorom transportnog sustava, upravljanjem tehnološkim objektima, pripremom sustava za posebne uvjete rada, analizama uvjeta u sustavu, predviđanjem ponašanja sustava, pravovremenim prosljeđivanjem informacija o stanju u sustavu, fizičkim nadzorom tehnoloških objekata i njihovim sustavnim održavanjem osigurani su svi preduvjeti za pouzdan i siguran transport plina te je usluga transporta plina tijekom 2014. godine obavljena u potpunosti u skladu s ugovornim obvezama.

Na taj način osigurano je sljedeće:

- *pouzdan i siguran pogon (rad) transportnog sustava* – kontrolom i rukovanjem transportnim parametrima (tlak, količina, kvaliteta plina) objekata u daljinskom prijenosu (tehnološki nadzirani objekti) i ostalih objekata (povremeno nadzirani objekti), pogonskim rukovanjem opremom i uređajima na transportnom sustavu, preusmjeravanjem tokova plina, otvaranjem i zatvaranjem dijelova ili objekata u cijelosti i održavanjem funkcionalnosti sustava
- *pogonska mjerenja preuzetih i transportiranih količina plina u dozvoljenim granicama točnosti* – završetkom i puštanjem u rad sustava daljinskog očitavanja komercijalnih mjerača nema više potrebe za ručnim prikupljanjem podataka s mjernih mjesta transportiranih količina plina – bilježenje najvećeg dnevnog opterećenja koje služi za obračun naknade za korištenje transportnog sustava. Redovno su uzeti uzorci plina (24 puta) za izračun kalorične vrijednosti s 23 mjesta. Izvanredno su uzimani uzorci kao nestandardna usluga transporta plina. Uzimanje uzorka plina i analiza sadržaja sumpora u plinu te analiza točke rosišta ugljikovodika za sve specifične točke (djelatnik INA d.d.) obavljeno je u jednom navratu tijekom 2014. godine. Obavljeno je i određivanje točke rosišta ugljikovodika i vode na ulazima plina iz proizvodnih polja u transportni sustav (Molve, Terminal Pula, PSP Okoli) i na specifičnim točkama (4 puta tijekom 2014. godine). Navedeno su obavili radnici Službe održavanja i skladišta. Tijekom 2014. godine nije bilo zahtjeva korisnika za ispitivanjem točnosti mjerača (plinomjera i uređaja za pretvorbu obujma plina) u ispitnim laboratorijima.

U svrhu održavanja, odnosno osiguravanja točnosti mjerenja u zakonski propisanim granicama obavljene su zamjene mjerača zbog:

- planiranih preventivnih zamjena plinomjera na 35 mjernih linija,
- interventnih zamjena plinomjera na 16 mjernih linija,
- zamjena plinomjera zbog povećanja kapaciteta mjerne linije na 1 mjernoj liniji,
- planska zamjena plinomjera interne potrošnje na 35 linija,
- planirana zamjena uređaja za pretvorbu obujma (korektora) na 48 mjernih linija,
- zamjena korektora zbog oštećenja ili kvara na 6 mjernih linija,
- redovita planska umjeravanja i ovjeravanja mjerača (70 uređaja za pretvorbu obujma plina i 71 plinomjer). Od 2010. godine mjerača koja se ugrađuju u obračunske svrhe mogu imati ovjeru iz tekuće godine, odnosno iz prethodne godine

(u 2014. godini mogu se ugrađivati mjerila koja imaju ovjeru iz 2013. ili 2014. godine). Navedena zakonska odredba prouzročila je veći broj ovjeravanja mjerila.

- na mjernim linijama gdje postoji sekundarna filtracija plina s DIP filtrima obavljena je zamjena uložaka filtara (87 kom.) radi osiguravanja plina bez nečistoća i pravilnog funkcioniranja mjerne opreme.

Osim zamjene mjerila i održavanja mjernih linija obavljani su radovi na održavanju sustava daljinskog očitavanja, parametriranja i nadzora obračunskih mjerila te obradi prikupljenih podataka. Svakodnevno su (radnim i neradnim danom) prikupljeni podaci o izmjerenom obujmu plina, obavljena je obrada prikupljenih podataka, parametriranje i nadzor obračunskih mjerila kao i svakodnevna potpora radovima na mjernim linijama, izračunavanje i upisivanje satnih količina na temelju zapisnika o izvršenim radovima na mjernom mjestu, preventivno održavanje opreme za daljinsko očitavanje na 134 objekta te preventivno održavanje sustava neprekidnih napajanja, uključujući i sustave solarnih napajanja na 95 objekata. U sklopu održavanja sustava daljinskog očitavanja fiskalnog mjerenja obavljena je nadogradnja hardvera i softvera u poslužiteljima te u NDC-u i u RDC-u, dovršeno je proširenje sustava daljinskog očitavanja na novim objektima po Lici i Dalmaciji (17 MRS-ova) uključujući prilagodbu za SCADA-u, te na MRS Rijeka-istok, UMS CPS / IMRS Molve, UMS Gola i UMS Etan.

U sklopu održavanja mjerne opreme kvalitete plina obavljen je redovni preventivni godišnji servis na svih 5 ugrađenih plinskih kromatografa (MRČ/MRS Donji Miholjac, MRS Kutina I, MRS Rijeka Istok, UMS Terminal Pula, MRS Sisak), zamijenjeni su filtri na svim visokotlačnim sondama za uzorkovanje, zamijenjene su sve procesne boce za kromatografe (boce helija i kalibracijske boce). Obavljene su 44 terenske kontrole kromatografa te interventni servis kromatografa Instromet Encal 2000 na MRS/MRČ Kutina I. Na objektu MRS Sisak, na sustavu za mjerenje kvalitete plina (kromatograf ABB NGC 8206), ugrađena je dodatna oprema i obavljene su preinake na vodovima.

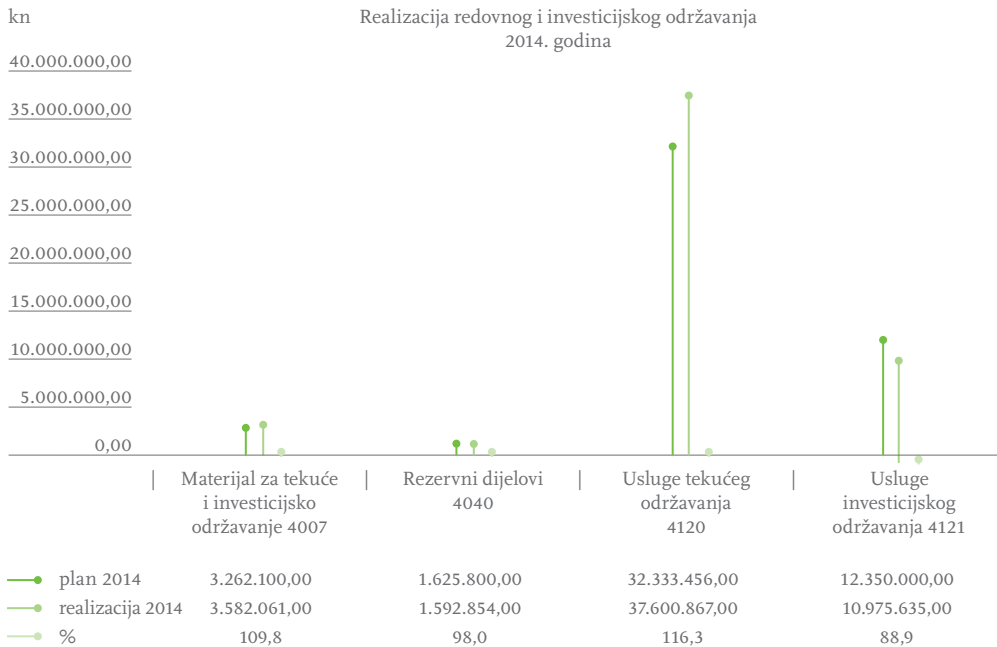
Na U/I MRS Donji Miholjac izvedeno je pet probnih redovnih testiranja fiskalne mjerne opreme i analizatorske mjerne opreme kvalitete plina.

Obavljen je redovni preventivni godišnji servis analizatora točaka rosišta vode i ugljikovodika Michell Condumax II te analizatora udjela sumpornih spojeva Axell Semrau Odor On-line na objektu U/I MRS Donji Miholjac kao i 2 interventna servisa (u garantnom roku).

Sudjelovalo se u četirima redovnim testiranjima fiskalne mjerne opreme i analizatorske mjerne opreme kvalitete plina na MS Dravaszerdahely, FGSZ Ltd., Mađarska. Sudjelovalo se u sezonskim, redovnim testiranjima fiskalne mjerne opreme i mjesečnim ažuriranjima podataka o sastavu plina u računalima protoka na MMRP Rogatec, Plinovodi d.o.o., Slovenija.

Svi radovi u vezi s komercijalnim mjerenjem obavljani su vlastitim resursima, osim servisiranja, umjeravanja i ovjeravanja mjerila koji su ugovoreni s ovlaštenim laboratorijima, te radova servisiranja opreme za određivanje kvalitete plina.

- *Raspoloživost (pogonska spremnost) transportnog sustava osigurana je održavanjem primarne opreme objekata transportnog sustava, zaštitnih uređaja, obračunskih mjernih uređaja, procesnih uređaja i opreme u funkciji NDC-a i telekomunikacijske opreme i uređaja.*

Radovi održavanja obavljani su u potpunosti u skladu s planom za 2014. godinu. Posebno je potrebno istaknuti popravak plinovoda, odnosno zamjenu dionica plinovoda DN 500 Ivanić – Kutina koja je obavljena duž trase plinovoda na 29 lokacija u ukupnoj duljini od 792 m; popravak plinovoda DN 500 Zabok – Ludbreg pri čemu je spušteno 5 lira na propisanu dubinu od dna kanala (vodotoka), izrezana su dva kondenzna lonca te sanirana dva mjesta oštećenja cijevi prema nalazu snimanja stijenke plinovoda (*In-line* inspekcije). Zajedno s popravkom plinovoda Zabok – Ludbreg, na zahtjev investitora (Hrvatske ceste d.o.o.) zbog gradnje brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok koja dijelom prelazi preko plinovoda, na temelju Posebnih uvjeta Plinacra d.o.o., izmještena je dionica plinovoda u dužini od 187 metara. Treba spomenuti i radove generalnog popravka kotlovnica (6 kom) i zamjenu dotrajalih dimnjaka (13 kom) te zamjenu elektromotornih pogona regulacijskih ventila na MRČ-ovima.

Popravak plinovoda
DN 500/50 Ivanić –
Kutina lokacija br. 5

Plinovod Zabok-Ludbreg: demontaža postojeće cijevi na križanju s vodotokom Topličica

Plinovod Zabok-Ludbreg: otkrivena cijev na vodotoku Hruški Potok i postavljanje nove lire

Iako su radovima redovitog i investicijskog održavanja planirani svi radovi potrebni za normalan rad sustava, tijekom 2014. godine pojavili su se neki neplanirani radovi (intervencije). Navedeni neplanirani radovi odnosili su se, između ostalog, i na interventni popravak plinovoda i zaštitne kolone DN 500/50 *Popovača – Sisak*, na poziv iz Rafinerije nafte Sisak, koja je uočila propuštanje plina unutar kruga Rafinerije uzrokovano mlazom vode pod pritiskom pokraj cijevi plinovoda. Prilikom strojarsko-montažnih radova ukupno je zamijenjeno 30 metara radne cijevi i zaštitne kolone. Osim navedenog obavljani su i interventni popravak plinovoda DN 200 *Kozarac – Stružec* na 2 lokacije, interventni popravci kvarova u kotlovnica (25 intervencija), interventni popravci prijenosa podataka na 12 objekata, interventni popravci besprekidnih napajanja na 21 objektu te ostale manje intervencije.

- *poštivanje tehničkih uvjeta za aktivnosti u zaštitnom pojasu kao i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša*

osigurano je kroz izdavanje “Posebnih uvjeta gradnje” i “suglasnosti” za projekte u upravnom postupku te kroz striktnu primjenu zakonskih propisa iz područja Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti od požara.

Aktivnosti u vezi s radovima u zaštitnom pojasu plinovoda iziskivale su gotovo svakodnevno angažman radnika Plinacra (ukupno obavljena 103 nadzora), a od značajnih radova obavljenih na temelju izdanih suglasnosti mogu se izdvojiti:

- radovi na međupovezivanju svjetlovodne infrastrukture grada Zadra na MRS Zadar i HAC d.o.o. na MRS Benkovac.
- gradnja distributivnog plinovoda ODS EVN Croatia plin za grad Šibenik
- gradnja distributivnog plinovoda ODS EVN Croatia plin za općinu Dugopolje
- gradnja distributivnog plinovoda ODS EVN Croatia plin za tvornicu Knauf
- radovi prespoja ODS EVN Croatia plin na MRS Benkovac, MRS Biograd, MRS Šibenik, MRS Knin. U funkciju su stavljeni priključci na MRS Benkovac (ML1), MRS Biograd (ML1), MRS Šibenik (ML2), MRS Knin (ML 2).

U svrhu poštivanja svih zakonskih obaveza Plinacro je između ostalog obavio sljedeće:

- u području zaštite od požara obavljeni su pregledi kotlovnih postrojenja, dimnjaka, vatrogasnih aparata, gromobranskih instalacija, hidrantske mreže, sigurnosne rasvjete
- u području zaštite na radu obavljen je pregled sigurnosnih ventila, električna mjerenja i ispitivanje električnih instalacija, pregled strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, ispitivanje radnog okoliša
- u području zaštite okoliša obavljeno je mjerenje emisije u okoliš, gospodarenje opasnim tvarima i otpadom, sanitarna zaštita objekata (deratizacija, dezinfekcija, eradikacija).

Objekti transportnog sustava bili su u 3 navrata pod inspekcijskim nadzorom primjene mjera zaštite od požara i eksplozija, sve primjedbe navedene u zapisnicima otklonjene su u zadanim rokovima.

Tijekom 2014. godine radnici Plinacra su kroz svakodnevno djelovanje:

- obavili preko 5.600 obilazaka i kontrola rada nadzemnih objekata transportnog sustava
- obavili preko 4.800 kontrola komercijalnih i tehnoloških mjernih setova
- obavili 640 kontrola blokadno-sigurnosnih uređaja na plinovodima
- obavili preko 420 kontrola elemenata i objekata sustava katodne zaštite
- intervenirali 18 puta radi narušavanja zaštitne zone plinovoda od trećih osoba
- obavili 105 intervencija na transportnom sustavu izvan redovnog radnog vremena
- obavili preko 120 izvida, mjerenja i nadzora u skladu sa Suglasnostima Plinacra
- obavili preko 360 kontrola i podešavanja sigurnosno – redukcijske i regulacijske opreme MRS-ova i MRČ-ova

te su za obavljanje prethodno navedenih zadataka prevalili preko 1.390.000 km

Ostalo

- pogonski objekti u Dugopolju, Slavonskom Brodu i Kutini izgrađeni su i use-
ljeni te je izgrađen pogonski objekt u Rijeci
- započela je gradnja pogonskog objekta u Ogulinu
- pokrenuto je 38 zahtjeva za naknadu šteta na objektima i opremi transportnog
sustava Regije južna i središnja Hrvatska kod ugovorenog osiguravajućeg druš-
tva, nastalih uslijed grmljavinskih nevremena te djelovanjem trećih osoba kroz
krađe i oštećivanja
- u sklopu radova na mjernim signalima protoka za potrošače obavljeno je sni-
manje stanja prije radova na pripremi signala na ukupno 8 objekata, priprema i
spajanje signala na 6 objekata, popravak kvara signala na 5 objekata te kontrola
signala na dva objekta.

Zahvaljujući pravovremenoj pripremi sustava sve aktivnosti na transportnom susta-
vu obavljene su u optimalnim uvjetima, uz minimalan utjecaj na prihvat i predaju
plina, te je transportni sustav radio sigurno i pouzdano i u cijelosti je bio raspoloživ
za obavljanje usluge transporta u skladu sa Zahtjevom za pristup transportnom
sustavu i Ugovorom o transportiranju.

3.IO ZADOVOLJSTVO KORISNIKA

U 2014. godini usluga transporta plina obavljena je u skladu s ugovornim uvje-
tima. Siguran i pouzdan transport i ispunjenje ugovornih obveza osigurano je
kontinuiranim nadzorom transportnog sustava i upravljanjem njime te njegovim
redovnim održavanjem.

Uz odgovarajuću pripremu sustava radovi na transportnom sustavu obavljani su
tako da je utjecaj na ugovorene kapacitete bio minimalan. Svi radovi koji su utjecali
na korištenje kapaciteta transportnog sustava najavljavani su korisnicima u skladu
sa zakonskom regulativom.

Tijekom 2014. godine dogodila su se 3 neplanirana prekida isporuke plina od ko-
jih je jedan događaj zahtijevao trenutnu intervenciju, dok je za ostala dva događaja
intervencija provedena uz prethodnu najavu u rokovima kraćim od propisanih.

Intervencija provedena po hitnom postupku:

- MRS Sisak – interventna sanacija propuštanja plinovoda DN500 Kozarac – Sisak,
prilikom koje je obustavljena isporuka plina preko MRS Sisak (5 priključaka).
Ukupno vrijeme prekida isporuke plina iznosilo je 34 sata.

Intervencije provedene uz prethodnu najavu u roku kraćem od propisanog:

- KS Stružec – interventna sanacija propuštanja plinovoda DN200 Kozarac – Stružec, prilikom koje je obustavljena isporuka plina preko KS Stružec (1 priključak). Ukupno vrijeme obustave isporuke plina iznosilo je 4 sata.
- MRS Veliki Grđevac – zamjena neispravnog plinomjera na MRS Veliki Grđevac, prilikom koje je obustavljena isporuka plina korisniku priključka (1 priključak). Ukupno vrijeme obustave isporuke plina iznosilo je 1 sat.

O svim navedenim intervencijama i prekidima isporuke plina korisnici su informirani u najkraćim mogućim rokovima te nije bilo pritužbi korisnika.

3.II INFORMATIČKA PODRŠKA POSLOVANJU

Najveći zahvat u 2014. godini na sustavima koji podržavaju logistički dio poslovnih procesa, osim resursa koji podržavaju transport plina, bila je tehnološka nadogradnja ERP-a. Ostale aktivnosti bile su usmjerene na povećanje kapaciteta za nadzor imovine i događaja te poduzimanje odgovarajućih optimizacija. Fokus informatičkog djelovanja prebacuje se iz područja funkcije sustava na njegova licencna i sigurnosna pitanja koja istovremeno imaju veliki utjecaj na financijski rezultat organizacijske jedinice.

4

RAZVOJ I
ULAGANJE U
DUGOTRAJNU
IMOVINU

4.1 RAZVOJNE AKTIVNOSTI

I u 2014. godini aktivnosti strateškog razvoja imale su svoje polazište u kontinuiranom praćenju i analiziranju zbivanja u gospodarstvu – energetici – djelatnosti prirodnog plina u Republici Hrvatskoj, Europi i cjelokupnoj svjetskoj sceni te sagledavanju mogućih utjecaja na poslovanje i razvojne planove naše tvrtke.

Sagledavajući energetske potrebe razvoja društva i gospodarstva Republike Hrvatske, ali i susjednih zemalja, te uvažavajući potencijale novih dobavnih projekata, oblikovani su novi dijelovi plinskog transportnog sustava – planirani novi razvojni projekti.

Intenzivno su se odvijale aktivnosti na pripremi strateških projekata, a posebno valja naglasiti završetak izrade sveobuhvatnih studija izvedivosti za projekte IAP i LNG, kao i priprema ovih, ali i drugih ključnih projekata za pristup fondovima EU.

Posebna je pozornost bila na novoplaniranoj interkonekciji sa slovenskim plinskim transportnim sustavom na pravcu Lučko – Zabok – Rogatec i sustavu kompresorskih stanica (KS-1+KS-2+KS-3) koji su ključni, kako za pouzdanost opskrbe hrvatskog tržišta prirodnog plina, tako i za osiguranje dvosmjernih protoka, a time i tranzita na obje interkonekcije, slovenskoj i mađarskoj.

Značajan je dio aktivnosti bio usmjeren i na izradu i usuglašavanje desetogodišnjih razvojnih planova plinskog transportnog sustava. Plan za razdoblje 2014.–2023. HERA je odobrila 25. 7. 2014., a novi za razdoblje 2015.–2024. izrađen je i prosljeđen na odobravanje 29. 8. 2014. godine. Također su pripremljeni podaci o razvojnim projektima i poslani ENTSOG-u, u svrhu izrade europskog desetogodišnjeg plana (TYNDP) što predstavlja prvi korak za izradu sljedeće liste projekata PCI.

Kao bitnu sastavnicu svih tih razvojnih i planskih aktivnosti treba navesti i kontinuiranu suradnju sa svim tijelima Republike Hrvatske, nadležnim ministarstvima i agencijama (Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, HERA, CEI...) u cilju ispunjavanja obveza Plinacra prema tim tijelima, osobito u dijelu strateškog razvoja i planiranja. Suradnja s navedenim tijelima RH ostvarivana je i u cilju ispunjavanja njezinih međunarodnih obveza.

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2014. godine Plinacro je provodio intenzivne međunarodne aktivnosti koje su najvećim dijelom bile vođene i koordinirane od Službe strateškog razvoja. Te se aktivnosti mogu podijeliti na aktivnosti i suradnju s inozemnim operatorima plinskih transportnih sustava i drugim energetske tvrtkama te na suradnju s međunarodnim tijelima i tijelima EU te stručnim udrugama.

SURADNJA S INOZEMNIM OPERATORIMA PLINSKIH TRANSPORTNIH SUSTAVA I DRUGIM ENERGETSKIM TVRTKAMA

Zbog izrazite usmjerenosti daljnjeg razvoja našeg plinskog transportnog sustava na nove dobavne projekte i interkonekcije u protekloj je godini ostvarena opsežna suradnja s nizom nama srodnih tvrtki, kao što su: PLINOVODI, GAS SYSTEM, RES GAS, GAZPROM, SRBIJAGAS, ITG, TAP, SOCAR...

Sa slovenskim društvom PLINOVODI potpisano je 22. 5. 2014. pismo namjere kojim je iskazana spremnost za razvoj interkonekcija i povezivanje naših plinskih sustava na pravcima *Lučko–Zabok–Rogatec*, *Omišalj–Zlobin–Rupa* i *Umag–Koper*. Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju između naše tvrtke, slovenskih PLINOVODA i austrijskog GCA, 28. 12. 2014., stvoren je okvir za suradnju na nastavku prethodno navedenog interkonekcijskog sustava do Austrije.

Pripremljen je i Memorandum o razumijevanju između naše tvrtke i ostalih tvrtki nositelja projekta Jonsko-jadranskog plinovoda (BH GAS, MONTENEGRO BONUS i ALBPETROL). Aktivnosti su se odvijale i s društvom GAS RES iz Republike Srpske i ruskim društvom ZARUBEŽNJEFT, vlasnikom bosanskobrodске rafinerije, s ciljem ostvarivanja interkonekcije na pravcu *Slobodnica–Bosanski Brod*.

SURADNJA S MEĐUNARODNIM TIJELIMA, TIJELIMA EU I STRUČNIM UDRUGAMA

EK (EUROPSKA KOMISIJA) – Aktivno se sudjelovalo u radnim grupama Europske komisije. Posebno se treba istaknuti rad na kandidiranju naših projekata i njihovo uvrštenje na listu Projekata od zajedničkog interesa – PCI (Projects of Common Interest). Tim projektima omogućit će se ubrzana procedura dobivanja dozvola kao i brži pristup fondovima EU ili izuzimanje pristupa treće strane.

Nakon uvrštavanja značajnog broja naših projekata na prvu listu PCI odvijao se i odvija se niz aktivnosti njihove pripreme za pristup fondu CEF (Connecting European Facilities). U prvom je planu navedeni projekt interkonekcije sa slovenskim plinskim sustavom Lučko-Zabok-Rogatec. Pokrenut je i provodi se postupak kandidiranja projekata za novu listu PCI, za koju smo kandidirali sljedeće projekte:

- Interkonekcija HR/SLO (Bosiljevo – Karlovac – Lučko – Zabok – Rogatec)
- Kompresorska stanica (KS-1, KS-2 i KS-3)
- IAP
- Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica
- Omišalj – Zlobin – Rupa
- Interkonekcija HR/BIH (Slobodnica – B. Brod – Zenica)
- Interkonekcija HR/SRB (Slobodnica – Sotin – Bačko Novo Selo)

EZ (ENERGETSKA ZAJEDNICA) – Aktivno se sudjelovalo u radu Energetske zajednice kroz Gas Forum, Investicijski Forum, a posebno treba naglasiti aktivno

sudjelovanje u radnoj grupi za PEI. Budući da se PCI odnosi isključivo na zemlje članice EU, Energetska zajednica napravila je za “ostale” projekte okvir za utvrđivanje projekata od interesa energetske zajednice – PEI (Projects of Energy Community Interest). Svrha je liste PEI veća politička podrška projektima te brži pristup fondovima EU i potencijalnim investitorima. Plinacrovi projekti uvršteni su na listu još 2013. godina:

- IAP
- Glavni plinovod za LNG Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica
- Interkonekcija HR/BiH Slobodnica – Brod (BiH) – Zenica
- Interkonekcija HR/BiH Lička Jesenica – Tržac – Bosanska Krupa
- Interkonekcija HR/BiH Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik
- Interkonekcija HR/SRB Slobodnica – Sotin – Bačko Novo Selo

Slijedom toga provedene su aktivnosti na njihovoj pripremi.

IGU (International Gas Union) je međunarodna plinska unija koja okuplja plinska udruženja. Član IGU-a za Hrvatsku je HSUP (HSUP plaća članarinu, a budući da je Plinacro član HSUP-a, kandidirao je svoje predstavnike u radne grupe IGU-a). Stručnjaci Plinacra uključeni su u rad četiriju radnih grupa.

UNECE GAS CENTRE je stručno udruženje koje su pod kapom UNECE-a u Ženevi osnovale europske plinske tvrtke. U tom je udruženju Plinacro stvarni sljednik INA-e, u djelatnosti transporta prirodnog plina, i suosnivač udruženja te aktivno sudjeluje u radu njegovih tijela.

ENTSO – na temelju Zakona o tržištu plina (NN 28/13) i međunarodnih ugovora, operator transportnog sustava dužan je sudjelovati u aktivnostima ENTSO-a. Ulaskom RH u EU Plinacro je stekao pravo da postane punopravnim članom ENTSO-a. Plinacro je 1. 1. 2014. ispunio sve tražene zahtjeve i time stekao pravo promijeniti status iz člana promatrača u punopravnog člana ENTSO-a.

U 2014. godini Plinacro je ispunio sve obveze prema ENTSO-u u vezi s prikupljanjem i obradom podataka za Winter i Summer Outlook. 2014. godina bila je godina pripreme novog desetogodišnjeg plana koji će biti objavljen u proljeće 2015. Prvi su se put podaci za desetogodišnji plan prikupljali putem portala ENTSO Project promoter na kojem su objedinjeni svi tehnički podaci o razvojnim projektima kao i podaci u vezi s PCI statusom projekata.

U 2013. započeo je, a u 2014. završio novi ciklus izrade regionalnih investicijskih planova čija izrada je obavezna, propisana i regulirana od europskog regulatora (ACER), a radi se pod nadzorom i uz podršku ENTSO-a. Za regionalne investicijske planove odgovorne su regionalne radne grupe tzv. GRIP-ovi. Plinacro sudjeluje u radu dviju regionalnih skupina – Central East Europe (Središnje istočne Europe) i Southern Corridor (Južnog koridora).

U 2014. godini, 5 godina nakon osnutka, ENTSO je obavio svoj glavni zadatak – završena su sva Mrežna pravila. Neka su već u primjeni, nakon verifikacije ACER-a i

Europske komisije, neka prolaze fazu verifikacije, dok su posljednja, Mrežna pravila za usuglašavanje tarife za transport plina kao i Amandman Uredbe mehanizma alokacije kapaciteta za povećani kapacitet, u fazi usuglašavanja s dionicima i ACER-om te se i njihova konačna objava očekuje polovinom 2015 godine.

U 2014. godini pokrenuta je i nova Transparency Platforma ENTSOG-a kojoj se pridružio i Plinacro. Na internetskim stranicama Plinacra počeli su se objavljivati podaci propisani zakonskom regulativom. Na transparentnosti tih podataka radit će se i dalje u skladu sa zahtjevima ACER-a.

4.2. ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

Tijekom 2014. godine sve su aktivnosti na investicijskim projektima bile usmjerene na dovršetak gradnje preostalih objekata plinskog transportnog sustava, definiranih drugim razvojno-ulagačkim ciklusom i na pripremnim aktivnostima novog desetogodišnjeg ciklusa. Također je izrađen novi Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2015.–2024. i predan na odobrenje. Novi je plan izrađen slijedom zakonske obveze operatora plinskog transportnog sustava propisane Zakonom o tržištu plina.

U tom je periodu u potpunosti dovršena gradnja magistralnog plinovoda *Kutina – Dobrovac*, kao i gradnja pogonskih objekata u Kutini i Splitu (Dugopolju), dok je početkom godine započela gradnja pogonskog objekta Rijeka (Kukuljanovo) za koju je 23. 12. 2014., nakon obavljenog tehničkog pregleda izdana uporabna dozvola.

U 2014. godini najveći dio aktivnosti na projektima plinovoda odnosio se na pripremi dio gradnje plinovoda, odnosno usklađenje prostornih planova, izradu studija utjecaja na okoliš i projektne dokumentacije u skladu s važećim zakonima, propisima i normama.

Najznačajniji je dio bilo pokretanje i ugovaranje nabave za uslugu izrade glavnog projekta za plinovod *Split – Zagvozd – Ploče* i uslugu izrade glavnog projekta za plinovod *Donji Miholjac – Belišće*. Za projekt Rogatec – Zabok ugovorena je usluga izrade sveobuhvatne studije izvedivosti za plinovodni pravac *Bosiljevo – Karlovac – Lučko – Zabok – Rogatec*, u skladu s listom projekata PCI.

Ostale aktivnosti odvijale su se na ostalim projektima oko pokretanja i ugovaranja usluge izrade idejnih projekata, izrade studija utjecaja na okoliš i postupaka procjene utjecaja zahvata na okoliš, kako bi se na vrijeme provela priprema projekata zaključno do ishoda lokacijskih dozvola.

Ulaganja u objekte plinskog transportnog sustava u 2014. godini ostvarena su u iznosu od 42.188.780 kn, što je 63,24% od 66.709.796 kn planiranih rebalansom plana.

Ukupno planirani iznos ulaganja u 2014. godini po grupama projekata podijeljen je i realiziran na sljedeći način:

- Rekonstrukcije i novi objekti na postojećem sustavu – 30.129.566 kn,
- Osnovni (nacionalni) plinski transportni sustav – 9.760.993 kn,
- Interkonekcije – 2.298.221 kn.

U nastavku slijedi obrazloženje aktivnosti prema grupama projekata.

I. REKONSTRUKCIJE I NOVI OBJEKTI NA POSTOJEĆEM SUSTAVU

Najveći udio ukupno ostvarenog ulaganja čine ulaganja u ovu grupu projekata u iznosu od 30.129.566 kn, koji je većim dijelom u skladu s razinom planiranih sredstava u iznosu od 32.858.889 kn.

Dio ostvarenog ulaganja u iznosu od 5.219.718 kn, u odnosu na planiranih 5.218.661 kn odnosi se na završetak gradnje magistralnog plinovoda *Kutina – Dobrovac* koji je bio ključni objekt plana ulaganja u 2014. godini. Radovi na plinovodu u potpunosti su završeni, ishoda je uporabna dozvola te je plinovod pušten u rad. Ovim projektom izgrađeno je novih 31,5 km plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske, što dijelovima Sisačko-moslavačke i Požeško-slavonske županije kroz koje plinovod prolazi jamči kvalitetniju i pouzdaniju opskrbu prirodnim plinom.

Za grupu projekata *plinski čvorovi: MRC Zagreb istok i MRC Kozarac* ostvarena su ulaganja u ukupnom iznosu od 1.891.169 kn od planiranih 2.579.500 kn u cilju optimiziranog povezivanja 50-barskog i 75-barskog plinskog transportnog sustava. Zbog poništenog postupka javne nabave za nabavu opreme i izvođenje radova rekonstrukcije MRC Kozarac pokrenutog u ožujku, došlo je do pomaka početka radova rekonstrukcije, što se u konačnici reflektiralo i na manju realizaciju tijekom 2014. godine.

Plan ulaganja u *mjerno redukcijske stanice* ostvaren je u skladu sa zadanim planom: za MRS Križ i MRS Šenkovec planirana je nabavka opreme i početak gradnje u iznosu od 5.042.065 kn. Realiziran je i iznos ulaganja od 5.481.265 kn za izradu i isporuku tipske kontejnerske MRS 2x4000 m³/h. Aktivnosti na gradnji MRS Križ izvršene su u skladu s terminskim planom, MRS Križ je izgrađen te je za njega obavljen tehnički pregled i očekuje se izdavanje uporabne dozvole. Za objekt MRS Šenkovec u tijeku su aktivnosti oko ishoda građevinske dozvole.

Sva su odstupanja od planiranog ulaganja u skupini *Pogonski objekti* manjih iznosa i uzrokovana su pomakom dinamike izvođenja radova te neznatnim odstupanjima od planiranih cijena radova. Planirani iznos ulaganja u pogonske objekte iznosi 18.475.308 kn, dok je u izvještajnom periodu ostvareno 17.467.526 kn.

Za pogonske objekte *Kutina i Split (Dugopolje)* završeni su svi radovi i ishoda je uporabna dozvola. U tijeku je završetak gradnje pogonskog objekta Rijeka u industrijskoj zoni Kukuljanovo. Za pogonski je objekt Benkovac (Stankovci) u tijeku postupak ishoda potvrde glavnog projekta.

Za pogonski je objekt Ogulin izdana potvrda glavnog projekta i proveden je postupak javne nabave za gradnju PO Ogulin. Izvođač radova uveden je u posao 28. 7. 2014. godine. Dinamika gradnje u skladu je s terminskim planom.

Ulaganje u *inicijalno punjenje plinom* ugovoreno je u 2014. godini i ostvareno u iznosu od 69.888 kn, čime je pokrivena potreba za punjenjem prirodnim plinom novoizgrađenog magistralnog plinovoda *Kutina – Dobrovac*.

2. OSNOVNI (NACIONALNI) PLINSKI TRANSPORTNI SUSTAV

Plan ulaganja u osnovni (nacionalni) plinski transportni sustav za izvještajni period iznosi 30.944.912 kn. Ostvareno je ulaganje u iznosu od 9.760.993 kn u pripremnom dijelu projekata (pokretanje i izrada idejnih projekata, studija utjecaja na okoliš, istražni radovi, izrada geodetskih podloga, ishođenje lokacijskih i građevinskih dozvola, projektiranje i sl.).

Za projekt magistralnog plinovoda *Split – Zagvozd – Ploče* u 2014. godini planom je bila predviđena izmjena i dopuna lokacijske dozvole te početak izrade geodetskog elaborata nepotpunog izvlaštenja i parcelacijskog elaborata. Nakon toga planirane su aktivnosti na izradi glavnog-izvedbenog projekta i elaborata o inženjersko-geološkim, hidro-geološkim i geotehničkim istražnim radovima u iznosu od 4.930.000 kn. Nakon prikupljanja ponuda za uslugu izrade glavnog projekta natječaj je poništen budući da ni jedan ponuditelj nije zadovoljio tražene tehničke kriterije. Zbog toga je došlo do pomaka dinamike, tj. manje realizacije u 2014. godini za iznos od 887.790 kn.

Za potrebe gradnje *pogonskog objekta Đurđevac* tijekom 2014. godine planirana je kupovina adekvatnog zemljišta te izrada projektne dokumentacije i ishođenje potrebnih dozvola za gradnju. Gore navedene aktivnosti su u tijeku, a realizacija će biti u I. kvartalu 2015. godine.

Za potrebe projekta *SUKAP-a (Sustav upravljanja kapacitetima)* planiran je iznos ulaganja od 3.000.000 kn, a ostvaren je iznos od 1.350.605 kn. Razvoj SUKAP-a izravno ovisi o promjenama podzakonskih propisa na čiju dinamiku Plinacro ne može utjecati niti je predvidjeti. Budući da postojeći model tržišta plina nije odgovarajući i nije održiv, u trenutku izrade Plana poslovanja očekivalo se da će do sredine godine regulatorna agencija (HERA) i operator tržišta (HROTE) definirati novi model tržišta plina i prilagoditi podzakonske propise i poslovna pravila koja je potrebno provesti kroz SUKAP. Nažalost, novi model još uvijek nije definiran te nisu izrađeni ni doneseni novi podzakonski propisi. U takvim okolnostima, bez jasnih pravila, nije moguće realizirati sve stavke projekta u planiranim rokovima te je nužan pomak u rokovima ovisno o usvajanju novog modela tržišta plina.

U skladu sa zakonskim promjenama na hrvatskom tržištu prirodnog plina Društvo je dobilo izrazito kratak rok za izvođenje projekta *Mjerni sustav (ugradnja opreme za kontinuirano mjerenje sastava plina – plinski kromatografi i analizatori)* do kraja

2016. godine. Projekt obuhvaća provedbu sustava mjerenja i prikupljanja podataka o kvaliteti plina sa specifičnih točaka transportnog sustava. Realizacija ulaganja od samo 4% planiranog iznosa od 4.685.000 kn uzrokovana je promjenom strategije te duljom pripremom projekta kako bi se projekt odradio u zadanom roku, kraćem od prvotno planiranoga. Tijekom druge polovice 2014. godine obavljeno je zajedničko javno nadmetanje za projektiranje, povezivanje i prikupljanje podataka o kvaliteti plina, koje će (nakon što se ugovori početkom 2015. godine) za rezultat imati ispunjenje rokova zadanih Društvu.

Projekt *Sustava tehničke zaštite* odnosi se na činjenicu da plinski transportni sustav čine objekti kritične infrastrukture koja podliježe Europskoj direktivi EU 2008/114/EC o identifikaciji i određivanju europskih kritičnih infrastrukture i procjenama kojima se mora poboljšati njihova zaštita, budući da se radi o energetske sektoru. Stoga je obveza Plinacra razinu sigurnosti na svim objektima podići na višu razinu. Za objekte transportnog sustava (bilo da do sada na njima nije postojala tehnička zaštita ili je postojeću nužno nadograditi i osuvremeniti) izrađena je projektna dokumentacija te troškovnik procijenjenih radova i potrebne opreme. Planom ulaganja za 2014. godinu predviđeno je pokretanje i ugovaranje usluge izrade glavnog projekta za sustav tehničke zaštite u iznosu od 4.186.000 kn. Zbog duže pripreme natječajne dokumentacije koju Plinacro nije mogao samostalno izraditi te su angažirani vanjski konzultanti (ovlašteni za područje tehničke zaštite), početak projekta pomaknut je na 2015.

Planom poslovanja u 2014. godini predviđena su ulaganja u projekt *Modernizacije sustava radioveza* u iznosu od 900.000 kn za dio opreme postojećeg radijskog komunikacijskog sustava Plinacra. Kako bi se zadržala visoka razina pouzdanosti i raspoloživosti sustava daljinskog nadzora i upravljanja, a time i transportnog sustava u cjelini, nužno je modernizirati radiokomunikacijski sustav primjenom suvremenih rješenja digitalnog radioprijenosa. Nažalost, ova stavka nije ostvarena jer je na natječaju zaprimljena ponuda koja je značajno prelazila predračunske okvire projekta te je stoga odbačena. Navedeno će se realizirati početkom 2015. godine.

Projekt *podatkovnog povezivanja i realizacije VoIP-a* – planom gradnje pogonskih objekata tvrtke i nadzemnih objekata na plinovodu predviđeno je da se objekti u blizini magistralnih plinovoda za potrebe prijenosa podataka povežu na optičko-komunikacijski sustav Plinacra. Sredstva za navedeno planirana su u sklopu samih projekata za gradnju pogonskih objekata u Rijeci, Kutini, Ogulinu, Benkovcu (Stankovcima), Splitu (Dugopolju) i mjerno-regulacijskog čvora (MRČ) Kozarac. Odlukom o razdvajanju projekta u dvije cjeline (zasebno projektiranje i izvođenje) dinamika realizacije izmijenila se tako da je ostvareno 9% od ukupno planiranih 1.000.000 kn. Druga faza projekta (izvođenje) započet će u I. kvartalu 2015. godine.

3. INTERKONEKCIJE

Interkonekcije su poveznice s plinskim transportnim sustavima susjednih zemalja koje imaju ključni značaj za pouzdanu, diverzificiranu i konkurentnu opskrbu te otvaranje mogućnosti za tranzit i korištenje naših skladišnih kapaciteta. Također su vrlo važne za razvoj cjelokupnog plinskog sustava RH.

Ulaganjem od 2.905.625 kn planirana su sredstva za dovršetak izrade studija utjecaja na okoliš i provedbu pripadajućih postupaka procjene utjecaja na okoliš te izrade idejnih projekata. Ostvareno je ulaganje u projekte interkonekcije u iznosu od 2.298.221 kn. Neostvarena se ulaganja odnose na projekte Sotin – Bačko Novo Selo (SRB) i Umag (Kovri) – Koper (SLO). Planirana ulaganja nisu ostvarena budući da je za navedene projekte postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš bio izrazito dugotrajan, odnosno nisu se stvorili prostorno-planski preduvjeti za nastavak projekata.

5

NABAVA

U dijelu ugovaranja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi Plinacro ima status Sektorskog naručitelja i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi, osim u slučajevima kod nabave robe i usluga kada je procijenjena vrijednost manja od 200.000,00, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kuna. Postupke nabave do tih vrijednosti Plinacro je regulirao internim Pravilnikom.

U 2014. godini ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosila je 133.403.638 kuna, dok je ukupna ugovorena vrijednost javne nabave iznosila 117.904.536 kuna što je prezentirano u tabelarnom prikazu.

U devet otvorenih postupaka javne nabave kao kriterij odabira primijenjena je ekonomski najpovoljnija ponuda. U svim ostalim postupcima javne nabave kao kriterij odabira primjenjivao se kriterij najniže cijene.

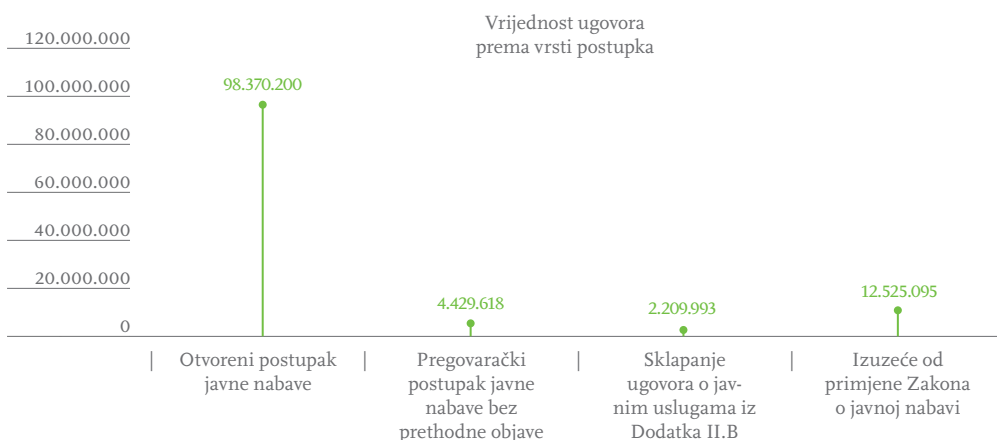
U promatranom razdoblju i dalje je najzastupljenija nabava putem otvorenog postupaka javne nabave.

Po provedenim postupcima javne nabave tijekom 2014. godine podneseno je 9 žalbi od kojih je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave 7 žalbi odbila ili odbacila, odnosno riješila u korist Plinacra.

Nabava roba, usluga i radova za potrebe Društva provodi se na temelju Plana poslovanja u skladu sa zakonskim propisima.

Postupak javne nabave	Broj ugovorenih predmeta	%	Vrijednost (kn)	%
otvoreni postupak javne nabave	96	85	98.370.200	84
pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave	7	6	4.429.618	4
sklapanje ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B	4	4	2.209.993	2
izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi	4	5	12.525.095	10
UKUPNO	111	100 %	117.904.536	100 %

Broj i vrijednost sklopljenih ugovora prema vrsti provedenog postupka

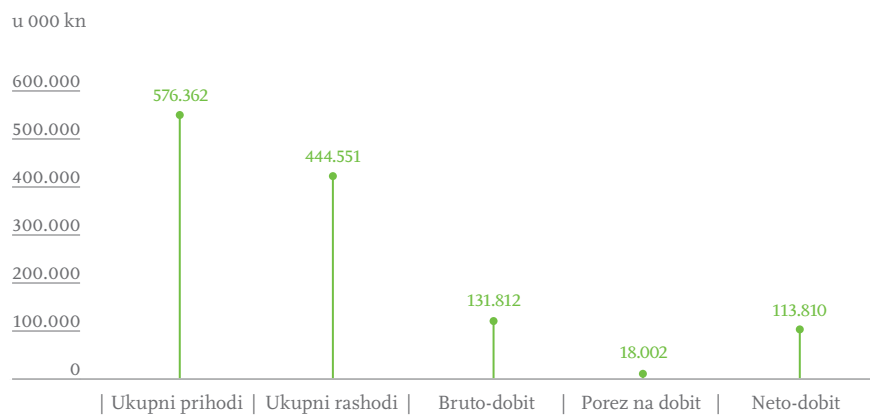
6

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

6.I. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za izvještajno razdoblje 2014. godine iskazuje sljedeći rezultat:

- ukupni prihodi 576,36 mil. kuna
- ukupni rashodi 444,55 mil. kuna
- bruto dobit 131,81 mil. kuna
- porezna obveza 18,00 mil. kuna
- neto dobit 113,81 mil. kuna

PRIHODI

U 2014. godini Plinacro je ostvario ukupan prihod u iznosu od 576,36 mil. kuna. Ukupni prihod sastoji se od:

- prihoda osnovne djelatnosti 519,94 mil. kuna
- financijskih prihoda 56,42 mil. kuna

u 000 kn

Opis	Plan 2014.	Ostvarenje 2014.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Prihodi od prodaje usluga trans.plina	543.389	507.532	93,40	542.889	93,49
Ostali poslovni prihodi	1.948	12.407	636,91	19.285	64,33
Prihodi osnovne djelatnosti	545.336	519.938	95,34	562.174	92,49
Financijski prihodi	41.354	56.424	136,44	57.299	98,47
UKUPNI PRIHODI	586.690	576.362	98,24	619.473	93,04

U strukturi ukupnih prihoda prihodi od osnovne djelatnosti čine 90,21%, a učešće financijskih prihoda iznosi 9,79%. Unatoč tome što su ostali poslovni prihodi neuobičajeno visoki i iznose 12,41 mil. kuna (indeks 636,91 u odnosu na Plan), a financijski prihodi bilježe indeks od 136,44 i iznose 56,42 mil. kuna – i prihodi od prodaje usluga transporta plina i ukupni prihodi manji su od planiranih u 2014. godini.

Plan prihoda od transporta plina ostvaren primjenom tarifnih stavki za razdoblje I. – XII. 2014. godine iznosio je 543,3 mil. kuna. Plan je utvrđen na temelju odobrenih tarifnih stavki za transport plina za 2014. godinu ukupno ugovorenog kapaciteta na godišnjoj razini za plinsku godinu 2013./2014. te u skladu s planiranom potrošnjom plina utvrđenom na temelju izmjerenih količina plina u promatranom razdoblju prethodnih godina. Navedeni iznos uvećan je za projekciju plana ugovorenih kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj i dnevnoj razini prilikom čega se u obzir uzimao i procijenjeni plan ugovorenih kapaciteta transportnog sustava i količine plina iz Odluke o odbijanju tarifnih stavki za transport plina koju je donijela regulatorna agencija.

Ostvareni prihod od transporta plina za 2014. godinu iznosi 504,8 mil. kuna što je za cca 38,5 mil. kuna, odnosno cca 7,1% manje od planiranih 543,3 mil. kuna.

Do odstupanja je došlo iz nekoliko razloga:

1. Metodologija planiranja prihoda od transporta plina
2. Klimatski uvjeti
3. Promjene u regulatornom okviru

Metodologija planiranja prihoda od transporta plina

Prihod od transporta plina sastoji se od:

- prihoda od količina plina (10% od ukupnog prihoda od transporta plina)
- prihoda od ugovorenih kapaciteta transportnog sustava (90% od ukupnog prihoda od transporta plina od čega je 70% ulaz, a 30% izlaz)

Plan prihoda od količina plina za 2014. godinu izrađen je na temelju povijesnih podataka, dok je prihod od ugovorenih kapaciteta transportnog sustava za 2014. godinu izrađen na temelju zaprimljenih rezervacija kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini (plinska godina 2013./2014.) te procjene dodatnih ugovaranja kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj i dnevnoj razini. Planirani iznos prihoda za razdoblje I. – III. 2014. godine uvećan je i za razliku između iznosa ugovorenih kapaciteta na izlazu iz transportnog sustava i na ulazu u transportni sustav koja je pomnožena s pripadajućom tarifnom stavkom za ulaz na interkonekciji i koeficijentom za izračun naknada korištenja transportnog sustava na mjesečnoj razini.

Plan prihoda od transporta plina u odnosu na ostvarenje plana prihoda od transporta plina u 2014. godini po pojedinom mjesecu prikazan je u sljedećoj tablici:

u mil.kn													
mjesec 2014.	1/14.	2/14.	3/14.	4/14.	5/14.	6/14.	7/14.	8/14.	9/14.	10/14.	11/14.	12/14.	ukupno
Plan prihoda	58	58	53	41	39,5	39,2	39,1	39,1	40	41,8	46	48,5	543,3
Ostvarenje prihoda	50,5	48,2	41,5	41,9	42,6	39,8	39,7	39,7	41	36,6	39,3	43,5	504,8
razlika	-7,5	-9,8	-11,5	0,9	3,1	0,6	0,6	0,6	1	-5,2	-6,7	-5,0	-38,5

U prvom i zadnjem kvartalu 2014. godine vidljivo je manje ostvarenje prihoda od transporta plina u odnosu na plan.

Kao što je i ranije spomenuto, prilikom izrade plana planirani iznos prihoda od transporta plina za razdoblje I. – III. 2014. godine bio je uvećan i za razliku između iznosa ugovorenih kapaciteta na izlazu iz transportnog sustava i na ulazu u transportni sustav. S obzirom na klimatske uvjete nije bilo potrebe za dodatnim ugovaranjem na ulazima u transportni sustav što je uzrokovalo manje ostvarenje prihoda u odnosu na plan. Korisnici transportnog sustava svoje su eventualne potrebe za većim kapacitetima transportnog sustava namirili trgovanjem kapacitetima na sekundarnom tržištu.

U drugom i trećem kvartalu 2014. godine vidljivo je veće ostvarenje prihoda od transporta plina u odnosu na plan što je prvenstveno posljedica nepredviđenih mjesečnih rezervacija kapaciteta plina na ulazu u skladište plina i ulazu u proizvodnju na UMS Etan.

Manje ostvarenje prihoda od transporta plina u zadnjem kvartalu 2014. godine u odnosu na planirani prihod rezultat je neusklađenosti plinske i kalendarske godine. U trenutku izrade plana prihoda od transporta plina za 2014. godinu koja je započela u listopadu 2013. godine nisu nam bili poznati podaci o ugovorenom kapacitetu za razdoblje zadnjeg kvartala 2014. godine, s obzirom na to da je plinska godina 2013./2014. počela 1. 10. 2013. i trajala do 30. 9. 2014. Naime, rok za podnošenje zahtjeva za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava za plinsku godinu 2014./2015. bio je 1. 7. 2014. godinu. Slijedom navedenog za izradu plana prihoda zadnjeg kvartala 2014. godine korišteni su podaci o ugovorenim kapacitetima za razdoblje siječanj – rujan 2014. godine.

Ugovoreni kapaciteti transportnog sustava na godišnjoj razini za plinsku godinu 2014./2015. značajno su manji u odnosu na ugovorene kapacitete za plinsku godinu 2013./2014. (ulaz na interkonekciji za cca 6,7 mil kWh/dan, a izlaz u RH cca 25,3 kWh/dan) što je rezultiralo manjim ostvarenjem prihoda od transporta plina u zadnjem kvartalu 2014. godine.

Klimatski uvjeti

Na manje ostvarenje plana prihoda utjecali su i klimatski uvjeti koji su uzrokovali nižu potrošnju prirodnog plina pojedinih mjeseci u odnosu na planiranu. S obzirom na blagu zimu, temperaturno ovisni potrošači nisu imali potrebe za većom potrošnjom plina što je rezultiralo manje izmjerenim količinama plina na izlazu iz transportnog sustava, odnosno ulazu u distribucijski sustav te posljedično na obračun naknada za količinu plina. Uz navedeno zabilježena je manja potrošnja plina krajnjeg kupca HEP Proizvodnja d.o.o. što je bitno utjecalo na ostvarenje prihoda od količina plina u 2014. godini.

Razlika u odnosu na planiranu i ostvarenu potrošnju (izmjerenu količinu) plina za razdoblje I. – XII. 2014. godine vidljiva je u sljedećoj tablici:

u mlrd. kWh

mjesec 2014.	1/14.	2/14.	3/14.	4/14.	5/14.	6/14.	7/14.	8/14.	9/14.	10/14.	11/14.	12/14.	ukupno
Plan	2,9	3,4	2,8	2	1,5	1,3	1,2	1,2	1,5	2,1	2,7	3,2	25,7
Ostvarenje	2,8	2,5	2,1	1,7	1,5	1,2	1,2	1,2	1,4	1,8	2,3	2,6	22,3
razlika	-0,04	-0,27	-0,25	-0,15	0	-0,15	0	0	-0,07	-0,14	-0,15	-0,19	-0,15

Ukupna potrošnja prirodnog plina u 2014. godini planirana je na temelju izmjerenih količina plina na izlazima iz transportnog sustava u 2012. godini i u razdoblju od I. do IX. mjeseca u 2013. godini.

Planirana potrošnja plina u 2014. godini iznosila je 25,7 mlrd kWh (cca 2,6 mlrd m³) od čega je ostvareno 22,3 mlrd. kWh (cca 2,3 mlrd. m³). Ostvarenje plana prihoda od transporta plina u 2014. godini u dijelu priljeva sredstava od obračunatih naknada za količinu plina iznosi 44,7 mil. kuna u odnosu na planiranih 52,7 mil kuna (8 mil. kuna manje, odnosno 15%). Smanjena potrošnja plina posljedično je utjecala na manju potrebu za dodatnim ugovaranjem kapaciteta transportnog sustava na mjesečnoj i dnevnoj razini što je rezultiralo manjim ostvarenjem prihoda od transporta plina u dijelu priljeva sredstava od obračunatih naknada za ugovorenim kapacitetima transportnog sustava na mjesečnoj i dnevnoj razini.

Promjene u regulatornom okviru

Uz klimatske uvjete i metodologiju izrade plana prihoda na ostvarenje plana prihoda od transporta plina u 2014. godini utjecale su i promjene u regulatornom okviru. Navedene promjene na tržištu plina u Republici Hrvatskoj utjecale su na odluke korisnika transportnog sustava u vezi s ugovaranjem kapaciteta transportnog sustava, što je otežalo precizno planiranje prihoda od transporta plina.

S početkom 2014. godine započela je primjena novih općih akata (Mrežna pravila transportnog sustava, Pravila o organizaciji tržišta plina, Opći uvjeti opskrbe plinom, Metodologija utvrđivanja tarifnih stavki za transport plina) kojim su uvedene novine na tržištu plina kao što su trgovanje kapacitetima na sekundarnom tržištu, promjena opskrbljivača i trgovanje plinom na virtualnoj točki trgovanja. Navedene mogućnosti izravno utječu na iznos i dinamiku ugovaranja kapaciteta transportnog sustava od strane korisnika transportnog sustava.

Nadalje, početkom veljače 2014. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina ("Narodne novine" broj 14/14) kojim se uveo novi sudionik na tržištu plina – opskrbljivač na veleprodajnom tržištu, odnosno opskrbljivač opskrbljivača u obvezi javne usluge. Odlukom Vlade Republike Hrvatske ulogu opskrbljivača na veleprodajnom tržištu preuzima HEP d.d. Korisniku transportnog sustava HEP-u d.d. ujedno je i propisana dužnost prijenosa ugovorenih kapaciteta na izlazima transportnog sustava koje su do tada za potrebe kućanstva ugovarali opskrbljivači plinom u obvezi javne usluge.

Pored navedenog, Prirodni plin d.o.o. kao korisnik transportnog sustava koji je u prvom kvartalu 2014. godine imao najveći udio na tržištu plina u Republici Hrvatskoj,

u skladu s ugovorom o skladištenju plina sklopljenim s operatorom sustava skladišta plina, bio je obvezan do 31. ožujka 2014. godine povući plin iz skladišta plina. Takva odredba utjecala je na odluku Prirodnog plina d.o.o. za smanjenjem uvoza plina u siječnju 2014. te na prekid uvoza plina u veljači i ožujku 2014. godine. Spomenuti razlozi utjecali su na odstupanja u odnosu na planirane i ostvarene prihode od transporta plina u 2014. godini.

Početak primjene novog ulazno-izlaznog modela tržišta plina (entry-exit model) značajno je promijenio način rezervacija kapaciteta transportnog sustava od dotadašnjeg modela (point-to-point model). S obzirom na uvođenje novog modela od 1. siječnja 2014. godine nije bilo moguće točno procijeniti na koji će način (dinamika ugovaranja i iznos zahtijevanog kapaciteta) korisnici transportnog sustava podnositi zahtjeve za rezervacijom kapaciteta transportnog sustava za plinsku godinu 2013./2014., odnosno 2014./2015. Također, neusklađenost razdoblja kalendarske i plinske godine te stalne promjene na tržištu plina vezane uz regulativu, komercijalne te tehničko-tehnološke uvjete poslovanja utječu na poslovne odluke trgovaca/opskrbljivača plinom i otežavaju precizno planiranje ugovorenih kapaciteta za nadolazeće razdoblje.

IZVANREDNA REVIZIJA TARIFNIH STAVKI ZA TRANSPORT PLINA ZA REGULACIJSKO RAZDOBLJE OD 2014. DO 2016.

U skladu s navedenim u srpnju 2014. godine izrađen je Zahtjev za izvanrednom revizijom tarifnih stavki za transport plina za regulacijsko razdoblje od 2014. do 2016. godine (u daljnjem testu: Zahtjev) koji je početkom prosinca 2014. godine dopunjen u skladu sa zahtjevom regulatorne agencije. Zahtjevom je zatražena izmjena utvrđenih iznosa tarifnih stavki za transport plina kojom bi se omogućilo ostvarenje dozvoljenih prihoda od transporta plina odobrenih od regulatorne agencije. U Zahtjevu je dostavljeno detaljno obrazloženje potrebe za izvanrednom revizijom te je naglašeno da su planirani ugovoreni kapaciteti transportnog sustava, na temelju kojih je regulatorna agencija utvrdila iznose tarifnih stavki za transport plina, značajno veći u odnosu na stvarno ugovoreni kapacitet. Obrada Zahtjeva je u tijeku.

USPOREDNA OSTVARENJA PLANA PRIHODA U ODNOSU NA 2013. GODINU

Usporedbom ostvarenja prihoda osnovne djelatnosti u 2014. godini u odnosu na isto razdoblje 2013. godine, vidljiv je pad od cca 12%. U 2014. godini ostvareni su prihodi osnovne djelatnosti u iznosu od 504,8 mil. kuna dok su istom razdoblju 2013. godine iznosili 571,2 mil. kuna.

Prilikom analize ostvarenih prihoda od transporta plina 2013. i 2014. godine, potrebno je prihvatiti činjenicu da su se u promatranim razdobljima primjenjivale različite metodologije i modeli tržišta plina.

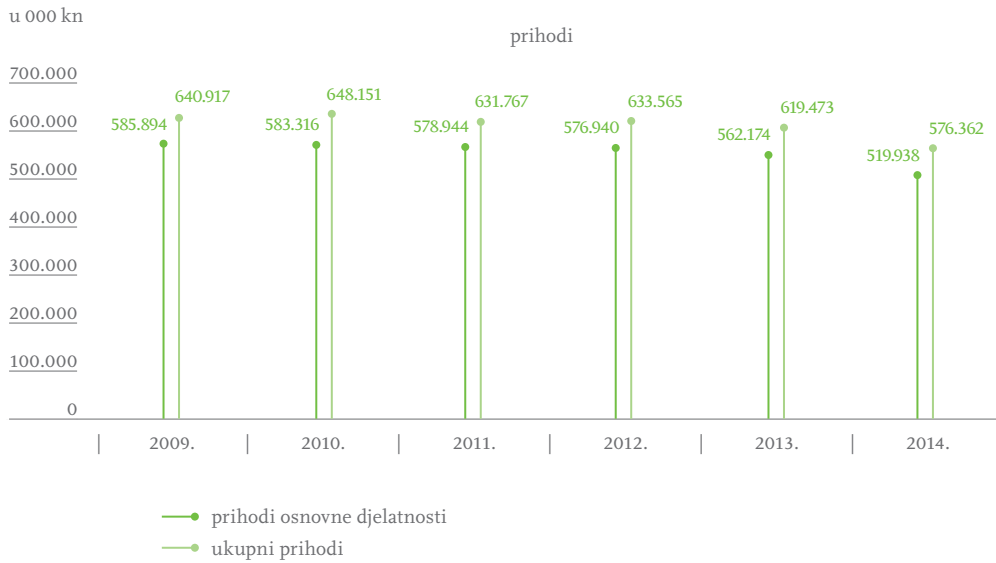
Naime, od 1. siječnja 2014. godine počeo se primjenjivati novi model “ulaz-izlaz“ (entry-exit) u sklopu usklađivanja hrvatskih propisa s trećim paketom energetske zakonodavstva EU. Do tada se primjenjivao model koji se temelji na principu “poštanske marke” gdje su iznosi tarifnih stavki bili jednaki za sve korisnike transportnog sustava, neovisno o razini i vrsti ugovaranja, a izražavali su se u kunama za standardni prostorni metar na dan. Novi model razlikuje mjesto ulaza i mjesto izlaza te u skladu s tim ima različite tarifne stavke za kapacitet na svakoj pojedinoj vrsti ulaza u transportni sustav (interkonekcija, proizvodnja, skladište) i na izlazu iz transportnog sustava. Pored toga, novi model sadržava i tarifnu stavku za količinu plina izmjerenu na izlazima iz transportnog sustava. Ujedno skrećemo pozornost i na razliku u dinamici i načinu naplate korištenja transportnog sustava. Naime, u 2013. godini naknade korištenja transportnog sustava obračunavale su se na temelju Tarifnog sustava za transport plina, bez visine tarifnih stavki (NN 32/06, 3/07, 63/12) – u daljnjem tekstu: Tarifni sustav. Iznos naknade za korištenje transportnog sustava utvrđivao se na temelju važećih tarifnih stavki za transport plina i korisnikovog rezerviranog najvećeg dnevnog opterećenja. Naknada za korištenje transportnog sustava obračunavala se korisnicima kao godišnja naknada koja se, temeljem odredbi Tarifnog sustava, fakturirala kroz polumjesečna razdoblja. Iznos naknade bio je obračunat kroz 6 polumjesečnih rata u tekućoj obračunskoj godini i 18 polumjesečnih rata u nadolazećoj obračunskoj godini. S obzirom na to da su iznosi tada važećih tarifnih stavki ovisili o vršnom, srednjem i osnovnom mjesecu, naknade obračunate u razdoblju od listopada do prosinca bile su veće nego naknade obračunate za razdoblje od siječnja do rujna.

Od 1. 1. 2014. godine u primjeni je Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13) prema kojoj se naknada za korištenje transportnog sustava sastoji od naknade za ugovoreni kapacitet (ugovoreni ulaz u transportni sustav i/ili izlaz iz transportnog sustava) i naknade za količinu plina. Naknade se obračunavaju za svaki pojedini mjesec za svakog pojedinog korisnika transportnog sustava, a njihov iznos ovisi o ugovorenom kapacitetu i izmjerenim količinama plina u pojedinom obračunskom razdoblju.

PLAN PRIHODA OD NAKNADE ZA PRIKLJUČENJE I POVEĆANJE PRIKLJUČNOG KAPACITETA

Plan prihoda od naknade za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta za 2014. godinu iznosio je 68.000 kuna od čega je ostvareno 52.341,82 kuna, odnosno 77%.

Planirani iznos priključenja nije ostvaren zbog početka primjene nove Metodologije utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta (“Narodne novine” 76/14) koja je stupila na snagu sredinom godine te koja propisuje novi način izračuna naknada za priključenje.

NAPLATA POTRAŽIVANJA

U odnosu na stanje ukupnih dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja na dan 31. 12. 2013. godine (31,06 mil. kuna) navedena su smanjena za 10,78 mil. kuna i na dan 31. 12. 2014. godine iznose 20,25 mil. kuna.

Budući da na naplatu potraživanja koja su predmet predstečajne nagodbe, stečajnog ili sudskog postupka Plinacro ne može utjecati, predmet operativnih postupaka tekućih potraživanja su potraživanja na osnovi transporta plina u 2014. godini koja na dan 31. 12. 2014. godine iznose 0,4 mil. kuna.

Iskustvo pokazuje da Plinacro kontinuirano ima problema u naplati svojih potraživanja od istih kupaca.

Kupac	u kunama				Ukupno dospjelo
	1-30 dana	31-50 dana	51-90 dana	Preko 90 dana	
PLIN VTC D.O.O. Virovitica	144.081,36				144.081,36
BROD-PLIN D.O.O. Slavonski Brod	70.937,05				70.937,05
ENERGO D.O.O. Rijeka	49.359,13				49.359,13
DARKOM D.O.O. Daruvar	26.705,20				26.705,20
KOMUNALNO PITOMAČA D.O.O.	11.634,57	24.584,67			36.219,24

Tijekom 2014. godine povremeno je bilo problema s naplatom potraživanja od sljedećih korisnika transportnog sustava: Gradska plinara Krapina d.o.o., Komunalno d.o.o. Pitomača, Komunalac d.o.o., Garešnica, Krapina, Ivaplin d.o.o., Ivanić Grad, Plin VTC d.o.o Virovitica, Papuk d.o.o. Orahovica, Kamen Sirač d.d., Sirač, Komus d.o.o. u stečaju, Donja Stubica i Moslavina-plin d.o.o., Kutina.

S korisnikom Komunalac d.o.o., Garešnica potpisan je sporazum o plaćanju duga po kojem su dostavili i sredstva osiguranja plaćanja. Komunalac d.o.o. Garešnica se pridržavao dogovorene dinamike plaćanja prema potpisanom sporazumu.

Šest najvećih korisnika transportnog sustava Prirodni plin d.o.o., Zagreb, Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., Zagreb, HEP – Plin d.o.o., Osijek, Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar, Termoplin d.d., Varaždin i Međimurje-plin d.o.o., Čakovec, koji sudjeluju u cca 75% prihoda od pružanja standardnih usluga (transporta plina), svoja dugovanja uredno su podmirivali tijekom cijele 2014. godine.

PRISILNA NAPLATA

Prisilnim putem naplaćena su sljedeća potraživanja u 2014. godini:

- potraživanja u iznosu od 39.403,62 kuna i 1.616,90 kuna od korisnika transportnog sustava Kamen Sirač d.d., Sirač aktivacijom zadužnica br. OV-11561/12 i OV-11552/12.
- potraživanja u iznosu od 1.435.153,98 kn od korisnika transportnog sustava Energo d.o.o., Rijeka, aktivacijom zadužnica br. OV-6212/12 i OV-6213/12 dana 24. 6. 2014. godine.

PREDSTEČAJNE NAGODBE

Tijekom 2014. godine Plinacro d.o.o. bio je sudionikom postupka triju predstečajnih nagodbi:

Kupac	Prijavljeni/potvrđeni iznos (kn)
ELEKTROMETAL D.D.	19.352.491,13
IVAPLIN D.O.O.	632.200,75
MOSLAVINA PLIN D.D.	766.742,26
UKUPNO	20.751.434,14

Elektrometal d. d., Bjelovar – postupak predstečajne nagodbe trebao je biti okončan Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 11. 12. 2013. godine, ali je dvoje vjerovnika uložilo žalbu na Rješenje suda. 16. 7. 2014. godine Visoki trgovački sud uvažio je žalbu društva Prirodni plin d.o.o. i ukinuo rješenje trgovačkog suda u Bjelovaru od 11. 12. 2013. godine te vratio predmet na ponovni postupak. Budući da potraživanja Plinacra iznose čak 19.352.491,13 kuna, da je predstečajni postupak započeo 13. 2. 2013. godine te da Elektrometal d.d. ne obavlja više djelatnost distribucije plina, izglednost i djelomične naplate potraživanja Plinacra u ponovljenom postupku je upitna. 7. 11. 2014. godine INA d.d. dostavila je žalbu na rješenje Trgovačkog suda u Bjelovaru o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi. Do okončanja postupka ni jedan od vjerovnika ne može naplatiti svoja potraživanja.

Ivaplin d.o.o., Ivanić Grad – na stranicama FINA-e 6. 6. 2014. godine objavljen je oglas Trgovačkog suda u Zagrebu kojim se određuje ročište radi sklapanja predstečajne nagodbe. 16. 7. 2014. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe u kojoj se otpisuju kamate u iznosu od 32.716,22 kuna, a ostatak iznosa od 599.484,53 kuna platit će se u dvije jednake rate s rokom dospijeca 31. 12. 2015. i 31. 12. 2016. godine uz godišnju kamatnu stopu od 4,5%.

Za korisnika transportnog sustava Moslavina plin d.o.o., Kutina, Plinacro je u postupku predstečajne nagodbe prijavio potraživanje u iznosu od 766.742,26 kuna.

28. 10. 2013. godine otvoren je postupak predstečajne nagodbe nad dužnikom Moslavina Plin d.o.o. Kutina. Na ročištu za utvrđivanje tražbina 6. 12. 2013. godine utvrđena je tražbina prema Plinacru u iznosu od 766.742,26 kuna.

Prema izmijenjenom Nacrtu prijedloga predstečajne nagodbe od 14. 1. 2014. godine Plinacro je vjerovnik iz grupe "Tijela javne uprave i trgovačko društvo u većinskom državnom vlasništvu" za koju trebaju vrijediti isti uvjeti predstečajne nagodbe (otpis u cijelosti redovnih i zateznih kamata, ostatak duga u 4 jednaka kvartalna obroka u razdoblju od 12 mjeseci). Međutim, Plinacro je izuzet iz navedene grupe, posebno izdvojen uz otpis zateznih kamata u cijelosti dok se ostatak obveze reprogramira na 6 godina, uz poček jedne godine i dva mjeseca, te uz kvartalnu otplatu u 20 obroka. Plinacro nije glasovao za ovakav plan financijskog restrukturiranja. 29. 8. 2014. godine Trgovački sud u Zagrebu – Stalna služba u Karlovcu donio je rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe nad dužnikom Moslavina Plin d.o.o., Kutina. Plinacro podnosi žalbu na rješenje o predstečajnoj nagodbi.

Plin-Projekt d.o.o. Nova Gradiška izrazio je volju za preuzimanjem Plinacrova potraživanja prema Moslavini plin d.o.o. prijavljenog u postupku predstečajne nagodbe. 24. 10. 2014. godine putem ugovora o cesiji Plin-projekt d.o.o. uplatio je iznos od 779.846,01 kuna, a Plinacro je povukao žalbu u predmetu br. Stpn-138/14.

STEČAJNA NAGODBA

Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 16. 7. 2013. godine kupac Metalprodukt d.d. Šandrovac završio je proces predstečajne nagodbe. U skladu s Rješenjem Trgovačkog suda, Metalprodukt d.d., Šandrovac uplatio je 31. 3. 2014. godine prvu ratu u iznosu od 121,92 kuna. Međutim, predstečajna nagodba kod Metalprodukt d.d., Šandrovac nije dala očekivane rezultate, pa je u NN br.80/2014. od 2. 7. 2014. godine Trgovački sud u Bjelovaru otvorio stečajni postupak. Iako su potraživanja Plinacra u odnosu na Metalprodukt relativno niska, stečajni upravitelj je priznao ukupnu tražbinu u iznosu od 1.565,85 kuna rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru od 18. 9. 2014. godine.

SUDSKI PROCESI U TIJEKU – NAPLATA FINANCIJSKIH POTRAŽIVANJA PLINACRA

Nakon što su se iscrpile ostale mogućnosti naplate potraživanja, zatraženo je pokretanje naplate potraživanja sudskim putem od dužnika:

- Međimurje plin d.o.o., Čakovec u iznosu od 6.293,51 kuna
- Općina Fužine u iznosu od 342.097,37 kuna
- Zagreb Montaža d.o.o., Zagreb u iznosu od 158.149,30 kuna

Sporazum o otplati duga

U skladu s odlukom Uprave Plinacra 31. 7. 2014. godine s gradom Otočcem potpisan je Sporazum o otplati duga u iznosu od 5.776.627,04 kuna. Rok otplate duga je dvije godine, a dug će se otplatiti u 8 (osam) jednakih rata (659.578,38 kuna), počevši od 30. 9. 2014. godine uz kamatnu stopu od 4,5%. Na dan 31. 12. 2014. godine dug grada Otočca iznosi 3.957.470,28 kuna; uredno su plaćene dvije dospelje rate.

Rizik naplate: Za plinsku godinu 2013./2014. (1. 10. 2013. g – 30. 9. 2014. g.) objavljeni su Opći ugovorni uvjeti Ugovora o transportu plina OU br. 1/13 unutar kojih su svi kupci razvrstani u kategorije te su ovisno o tome zatražena sredstva osiguranja plaćanja (bankarske garancije na iznose od 10% i 30% te obične zadužnice na iznose od 50% i 100%). Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (zadužnice, bankarske garancije) stvaraju se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Učinkovitost naplate potraživanja značajno je povećana u odnosu na prethodne godine. Zahvaljujući činjenici da su godišnji ugovori za plinsku godinu 2013./2014. potpisani sa svim korisnicima transportnog sustava te da je na temelju njih Plinacro tražio i dobio sredstva osiguranja plaćanja, stvorene su pretpostavke za učinkovitiju naplatu potraživanja. Dnevnim kontaktom s korisnicima transportnog sustava smanjena je razina nenaplaćenih potraživanja usluge transporta plina na razinu od 0,2% mjesečno fakturiranog iznosa.

RASHODI

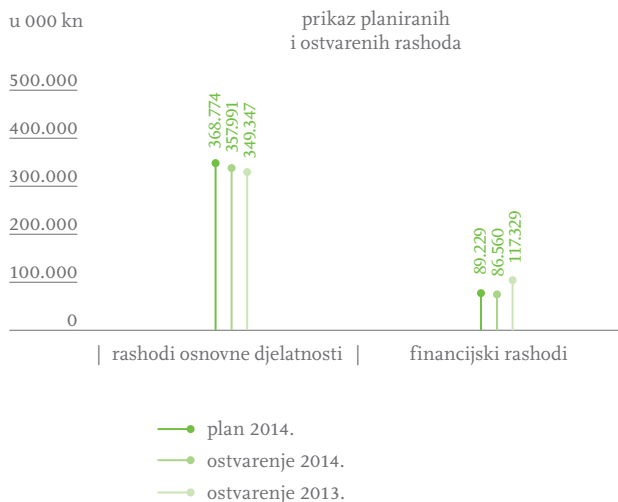
U 2014. godini ostvarenje ukupnih rashoda poslovanja iznosi 444,55 mil. kuna i to:

- rashodi osnovne djelatnosti 357,99 mil. kuna
- financijski rashodi 86,56 mil. kuna

Opis	Plan 2014.	Ostvarenje 2014.	Indeks 3/2	u 000 kn	
				Ostvarenje 2013.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Rashodi osnovne djelatnosti	368.774	357.991	97,08	349.347	102,47
Financijski rashodi	89.229	86.560	97,01	117.329	73,78
UKUPNI RASHODI	458.002	444.551	97,06	466.676	95,26

Ukupni su rashodi na razini od 97,06% od planiranih. Od ukupnih rashoda 80,52% ili 357,99 mil. kuna odnosi se na rashode osnovne djelatnosti.

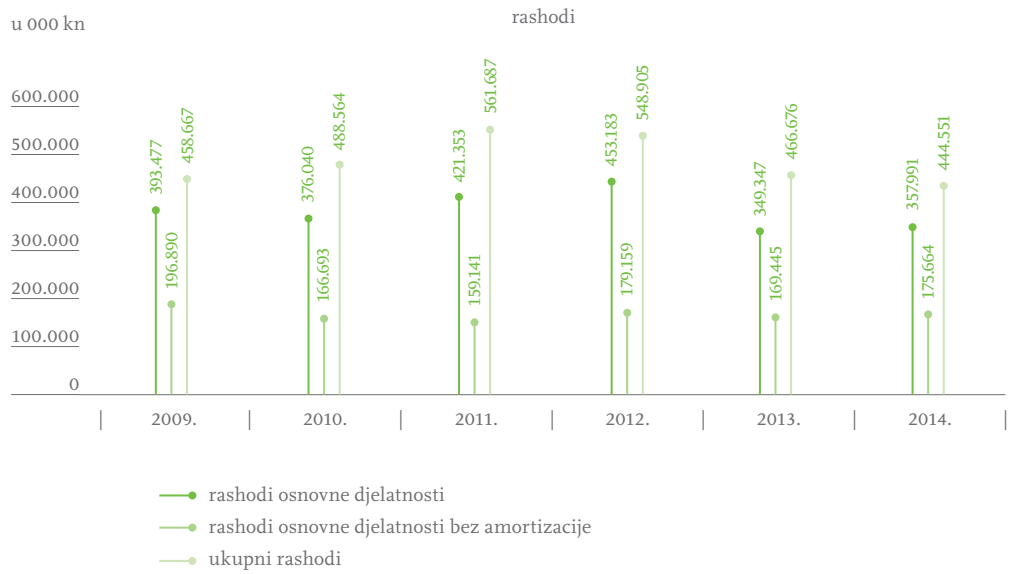
Preostalih 19,48% ili 86,56 mil. kuna odnosi se na financijske rashode (kamate – dugoročni krediti i negativne tečajne razlike).

Rashodi osnovne djelatnosti u 2014. godini iznose 357,99 mil. kuna.

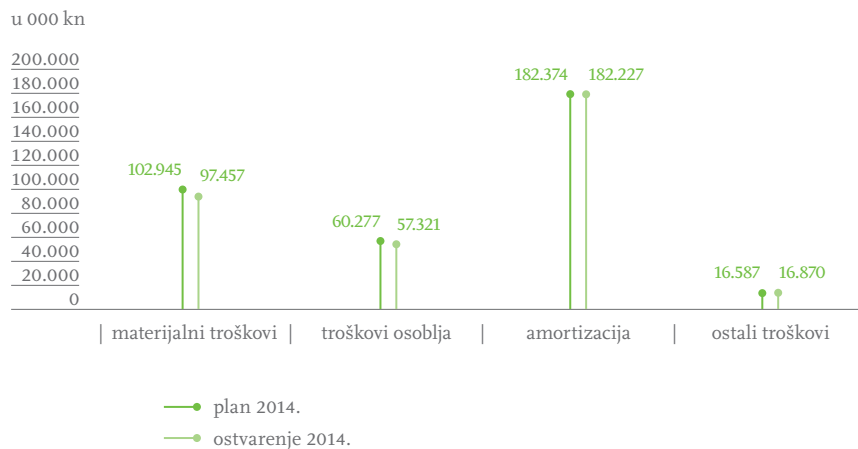
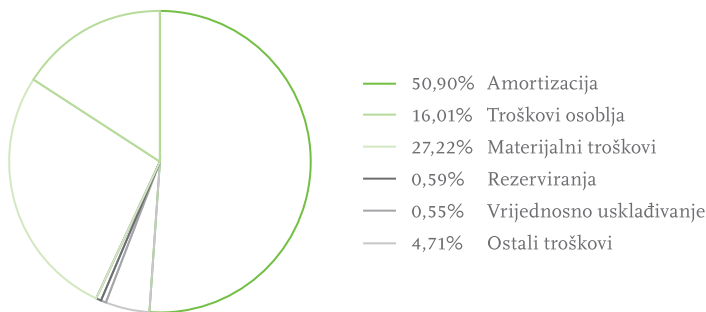
Troškovi tekućeg održavanja transportnog sustava ostvareni su u iznosu od 41,14 mil. kuna (planirano 37,02 mil. kuna), dok su troškovi investicijskog održavanja transportnog sustava realizirani u iznosu od 11,13 mil. kuna (planirano 12,5 mil. kuna).

Opis	Plan 2014	Ostvarenje 2014	Indeks 3/2	u 000 kn	
				Ostvarenje 2013	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn			u 000 kn	
UKUPNI RASHODI	458.002	444.551	97,06	466.676	95,27
AMORTIZACIJA	182.374	182.227	99,92	179.902	101,29
RASHODI BEZ AMORTIZACIJE	275.628	262.323	95,17	286.774	91,47

Struktura rashoda osnovne djelatnosti	Iznos u 000 kn	Udio %
1	2	3
Materijalni troškovi	97.457	27,22
Troškovi osoblja	57.321	16,01
Amortizacija	182.227	50,90
Ostali troškovi	16.870	4,71
Vrijednosno usklađivanje	1.976	0,55
Rezerviranja	2.125	0,59
Ostali poslovni rashodi	14	0,00
UKUPNO	357.991	100,00

Struktura rashoda osnovne djelatnosti

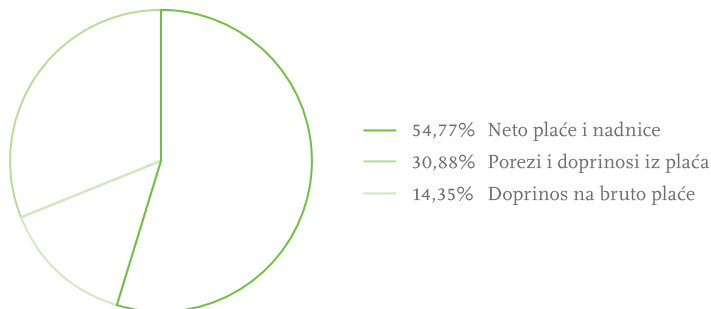
ZAPOSLjeni I PLAĆE

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima te Kolektivnom ugovoru potpisanom sa sindikatima 18. 12. 2013. godine.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2014. godini iznose 57,32 mil. kuna, odnosno 95,10% u odnosu na Plan poslovanja za 2014. godinu.

Trošak bruto plaća iznosi 49,09 mil. kuna ili 6,17% manje u odnosu na Plan poslovanja (52,32 mil. kuna).

Struktura troškova plaća	u 000 kn				
	Plan 2014.	Ostvarenje 2014.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Neto plaće i nadnice	32.718	31.394	95,95	31.405	99,96
Porezi i doprinosi iz plaća	19.606	17.700	90,28	18.155	97,49
Bruto plaće	52.324	49.094	93,83	49.560	99,06
Doprinosi na bruto plaće	7.953	8.227	103,45	7.505	109,62
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	60.277	57.321	95,10	57.065	100,45

Fluktuacija djelatnika i kvalifikacijska struktura

Na dan 31. 12. 2014. godine u Društvu je ukupno zaposlen 281 radnik (1 manje u odnosu na 31. 12. 2013. godine) od čega na neodređeno vrijeme 280 radnika, a na određeno vrijeme 1 radnik.

U izvještajnoj 2014. godini u radni odnos primljena su 3 novozaposlena (javni natječaj), a prestao je radni odnos za 4 radnika (sporazumni prestanak radnog odnosa – 1 radnik, starosna mirovina – 3 radnika).

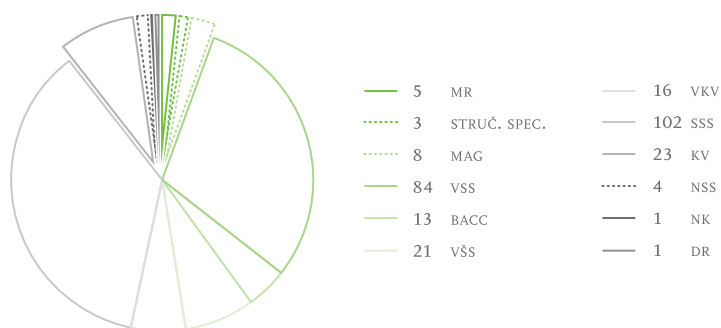
Zapošljavanjem novih radnika osiguran je kontinuitet u obavljanju poslovnih procesa Društva utvrđenih Planom poslovanja za 2014. godinu (zamjena za radnike koji su otišli).

Stanje 31.12.2013.	2014.	Stanje 31.12.2014.
	Odlazak	Dolazak
	Način odlaska	Broj radnika
		3
	Smrt	
	Višak/otkaz	
282	Sporazumno	1
	Mirovina	3
282	Ukupno	4
		3
		281

Kvalifikacijska
struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih	31.12.2013. godine	31.12.2014. godine
DR	1	1
MR	5	5
MAG	2	3
STRUČ.SPEC	7	8
VSS	85	84
BACC	14	13
V S	21	21
VKV	17	16
SSS	101	102
KV	24	23
NSS	4	4
NK	1	1
UKUPNO	282	281

Kvalifikacijska
struktura zaposlenih
na dan 31.12.2014.
godine

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Opis	Plan 2014	Ostvarenje 2014	Indeks 3/2	Ostvarenje 2013	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
I. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. DO III.)	545.336	519.938	95,34	562.174	92,49
1. Prihodi od prodaje	543.389	507.532	93,40	542.889	93,49
2. Prihodi na temelju upotrebe vl. proizvoda, roba i usluga	0	0		0	
3. Ostali poslovni prihodi	1.948	12.407	636,98	19.285	64,33
II. RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. DO VII.)	368.774	357.991	97,08	349.347	102,47
1. Smanjenje vrijed. zaliha nedovršene proizvodnje i got. proizvoda	0	0		0	
2. Povećanje vrijed. zaliha nedovršene proizvodnje i got. proizvoda	0	0		0	
3. Materijalni troškovi	102.945	97.457	94,67	85.152	114,45
a.) Troškovi sirovina i materijala	19.837	16.061	80,96	19.382	82,87
b.) Troškovi prodane robe	0	553		4	
c.) Ostali vanjski troškovi	83.108	80.843	97,27	65.766	122,93
4. Troškovi osoblja	60.277	57.321	95,10	57.065	100,45
a.) Neto plaće i nadnice	32.718	31.394	95,95	31.405	99,96
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	19.606	17.700	90,28	18.155	97,49
c.) Doprinosi na plaće	7.953	8.227	103,44	7.505	109,62
5. Amortizacija	182.374	182.227	99,92	179.902	101,29
6. Ostali troškovi	16.587	16.870	101,71	14.565	115,83
7. Vrijednosno usklađivanje	0	1.976		9.459	20,89
8. Rezerviranja	0	2.125		2.471	86,00
9. Ostali poslovni rashodi	6.590	14	0,21	732	1,91
III. FINANCIJSKI PRIHODI	41.354	56.424	136,44	57.299	98,47
IV. FINANCIJSKI RASHODI	89.229	86.560	97,01	117.330	73,77
V. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0		0	
VI. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0		0	
VII. UKUPNI PRIHODI (I+III)	586.690	576.362	98,24	619.473	93,04
VIII. UKUPNI RASHODI (II+IV)	458.002	444.551	97,06	466.676	95,27
IX. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (VII-VIII)	128.688	131.812	102,43	152.797	88,15
X. POREZ NA DOBIT	19.271	18.002	95,00	9.743	190,20
XI. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	109.417	113.810	103,74	143.054	81,20

Plinacro d.o.o.

Iako su ostvareni ukupni prihodi u 2014. godini za 10,33 mil. kuna manji od planiranih i za 43,11 mil. kuna manji od ostvarenih u 2013. godini, ostvarena neto dobit u 2014. godini veća je za 4,39 mil. kuna od planirane te za 29,24 mil. kuna manja od ostvarene neto dobiti u 2013. godini.

Opis	Plan 2014	Ostvarenje 2014	Indeks 3/2	Ostvarenje 2013	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	368.774	357.991	97,08	349.347	102,47
Amortizacija, Vrijednosna usklađenja, Rezerviranja	182.374	186.328	102,17	191.832	97,14
RASHODI BEZ AMORTIZACIJE, VRIJEDNOSNIH USKLAĐENJA I REZERVIRANJA	186.399	171.663	92,09	157.515	108,99

Rashodi osnovne djelatnosti (bez amortizacije, vrijednosnih usklađenja i rezerviranja) u 2014. godini iznosili su 171,66 mil. kuna što je u odnosu na planiranih 186,4 mil. kuna manje za 14,74 mil. kuna (7,91%), a u odnosu na 2013. godinu više za 14,15 mil. kuna (8,99%).

6.2. BILANCA

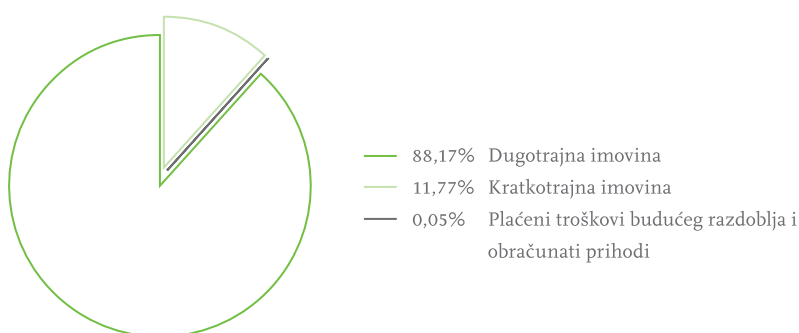
POZICIJA	Stanje na dan 1. 1. 2014.	Stanje na dan 31. 12. 2014.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. DO IV.)	3.991.282	3.862.445	-128.837	96,77
I. Nematerijalna imovina	105.051	59.150	-45.901	56,31
II. Materijalna imovina	3.348.390	3.264.510	-83.880	97,49
III. Financijska imovina	536.828	536.828	0	100,00
IV. Potraživanja	2	640	638	32.000,00
V. Odgođena porezna imovina	1.012	1.317	305	130,14
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. DO IV.)	595.709	515.657	-80.052	86,56
I. Zalihe	21.212	16.693	-4.519	78,70
II. Potraživanja	54.126	70.081	15.955	129,48
a) Potraživanja od povezanih poduzetnika	92	91	-1	98,91
b) Potraživanja od kupaca	49.062	58.634	9.572	119,51
c) Potraživanja od zaposlenih	1	3	2	300,00
d) Ostala potraživanja od države i dr. institucija	2.949	6.412	3.463	217,43
e) Ostala kratkotrajna potraživanja	2.022	4.941	2.919	244,36
III. Financijska imovina	11.080	9.695	-1.385	87,50
IV. Novac	509.292	419.186	-90.106	82,31
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I NED. NAPL. PRIH.	2.867	2.354	-513	82,11
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	4.589.859	4.380.456	-209.403	95,44
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	604.301	545.171	-59.130	90,22
A.I. KAPITAL I REZERVE	2.401.424	2.443.707	42.283	101,76
I. Upisani kapital	841.002	912.022	0	108,44
II. Kapitalne rezerve		1	0	
III. Revalorizacija rezerve	0	0	0	
IV. Rezerve	1.417.367	1.417.874	507	100,04
V. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	143.054	113.810	-29.244	79,56
B.I. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	3.906	4.443	537	113,75
C.I. DUGOROČNE OBVEZE (I. DO III.)	1.871.435	1.736.978	-134.457	92,82
I. Obveze po dugoročnim kreditima	1.871.387	1.736.930	-134.457	92,82
II. Obveze po osn. zajma	0	0	0	0,00
III. Ostale dugoročne obveze	49	49	0	100,00
D.I. KRATKOROČNE OBVEZE (I. DO III.)	306.531	188.192	-118.339	61,39
I. Obveze prema dobavljačima	41.339	27.290	-14.049	66,02
II. Obveze prema povezanim društvima	8	154	146	1.925,00
III. Obveze po kreditima i vrijednosnim papirima	246.786	140.295	-106.491	56,85
IV. Obveze prema zaposlenicima	2.828	3.065	237	108,38
V. Obveze za poreza, doprinose i sl.	14.666	14.142	-524	96,43
VI. Obveze za predujmove	156	156	0	100,00
VII. Ostale kratkoročne obveze	748	3.089	2.341	412,97
E.I. ODGOĐENO PLAĆ. TROŠK. I PRIH. BUD. RAZD.	6.563	7.136	573	108,73
F.I. PASIVA UKUPNO (A.I. + B.I. + C.I. + D.I.)	4.589.859	4.380.456	-209.403	95,44
G.I IZVANBILANČNI ZAPISI	604.301	545.171	-59.130	90,22

Bilanca na dan
31.12.2014.

Ukupna imovina Plinacra na dan 31. 12. 2014. godine iznosi 4,38 mlrd. kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine Društva na dan 31. 12. 2014. godine iznosi 3,86 mlrd. kuna ili 88,17%, dok kratkotrajna imovina iznosi 515,66 mil. kuna ili 11,77% u odnosu na vrijednost ukupne imovine Društva.

Struktura ukupne imovine Društva prikazana je u nastavku:

Strukturu ukupne kratkotrajne imovine u iznosu od 515,66 mil. kuna čine sljedeće pozicije :

- sredstva na žiro-računima i depoziti u bankama u iznosu od 419,19 mil. kuna ili 81,29%
- financijska imovina u iznosu od 9,69 mil. kuna ili 1,88%,
- zalihe u iznosu od 16,69 mil. kuna ili 3,24%.
- potraživanja (potraživanja od kupaca, zaposlenih i ostala potraživanja od države i dr. institucija) u iznosu od 70,08 mil. kuna ili 13,59%.

Financijska imovina odnosi se na deponirana sredstva u bankama na temelju sudske odluke o izvlaštenjima u cilju rješavanja imovinskopravnih odnosa.

Kapital i pričuve na dan 31. 12. 2014. godine iznose 2,44 mlrd. kuna.

Dugoročne obveze iznose 1,74 mlrd. kuna, a kratkoročne obveze 188,19 mil. kuna.

6.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Svrha je financijskih pokazatelja dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća.

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31. 12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31. 12. 2012.	Stanje na dan 31. 12. 2013.	Stanje na dan 31. 12. 2014.
0	1	2	3	4	5	6
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,46	1,36	1,68	2,29	1,94	2,74
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,28	1,33	1,63	2,20	1,87	2,65
Koeficijent zaduženosti	47,37%	53,79%	53,43%	50,63%	47,45%	43,95%
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,16	0,14	0,13	0,14	0,13	0,13
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,40	1,33	1,12	1,15	1,33	1,30
ROA	3,70%	2,85%	1,33%	1,62%	3,12%	2,60%
ROE	7,07%	6,20%	2,87%	3,30%	5,96%	4,66%

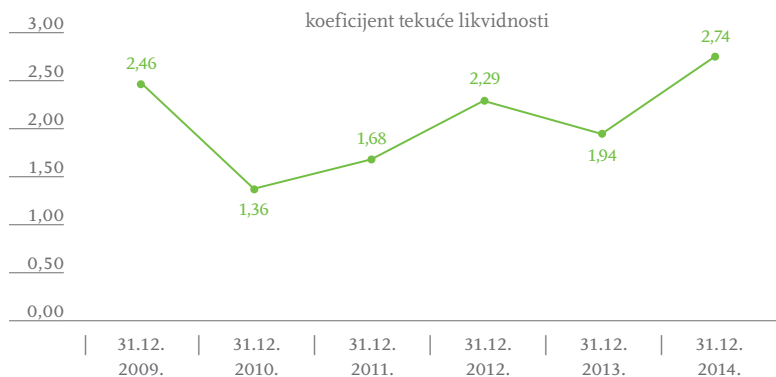
U nastavku dajemo prikaz navedenih pokazatelja na dan 31. 12. 2014. godine.

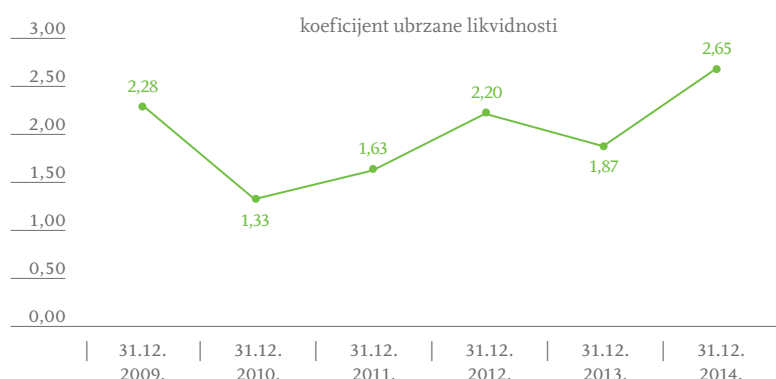
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Pokazatelji likvidnosti (koeficijent tekuće likvidnosti, ubrzane i financijske likvidnosti) pokazuju stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi smio biti manji od 1, a koeficijent tekuće likvidnosti manji od 2. Gledajući ostvarene koeficijente na dan 31. 12. 2014. (KUL 2,65 i KTL 2,74) vidljivo je povećanje likvidnosti u odnosu na 31. prosinca 2013. godine (KUL 1,87 i KTL 1,94) što je rezultat smanjenja kratkoročnih obveza.

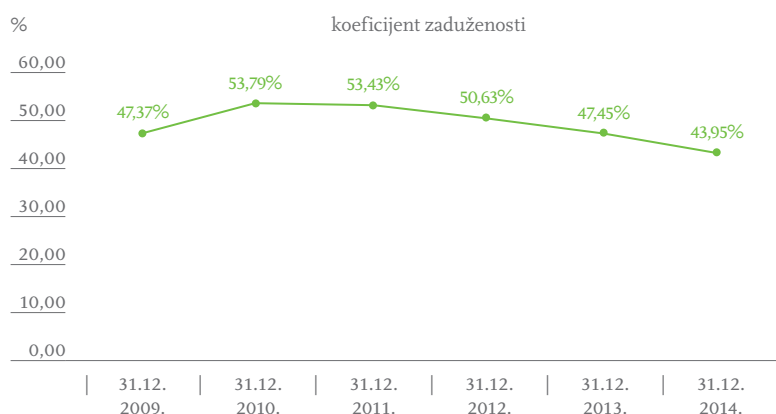
Navedeni koeficijenti ukazuju na to da Plinacro posluje likvidno i nema poteškoća s podmirivanjem obveza.

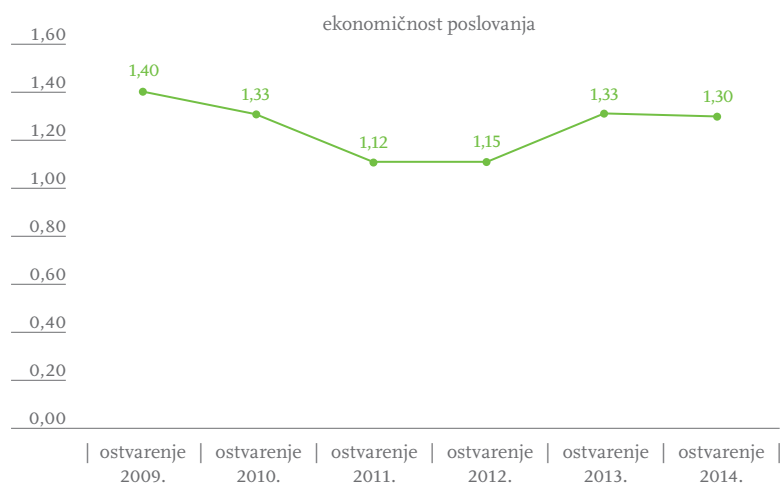
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliki je udjel obveza u ukupnoj imovini. Poželjna je što niža vrijednost pokazatelja, odnosno što niža zaduženost. Pokazatelj zaduženosti na dan 31. 12. 2014. godine u okvirima je standarda te je vidljiv lagani trend smanjenja zaduženosti, a razlog leži u smanjenju obveza po osnovi zajmova. Udio ukupnih obveza u ukupnoj imovini na dan 31. 12. 2014. godine iznosi 43,95% (standard 50%).

POKAZATELJ EKONOMIČNOSTI

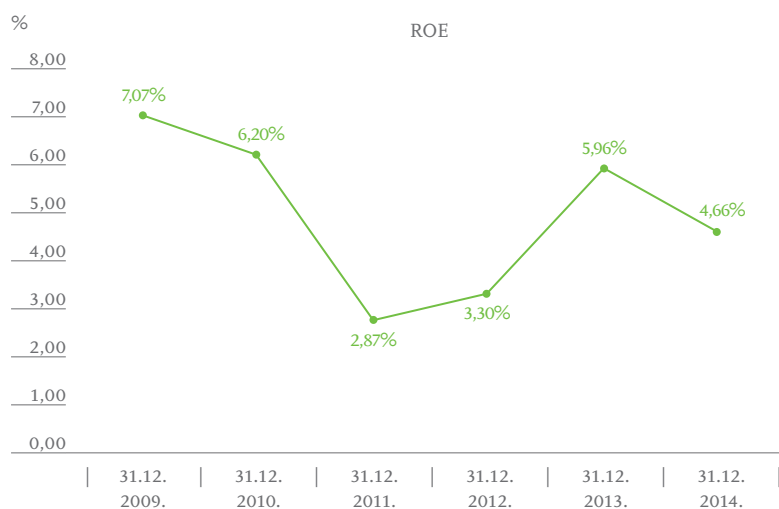
Pokazatelj ekonomičnosti pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U 2014. godini vidljivo je smanjenje ekonomičnosti ukupnog poslovanja u odnosu na ostvarenje u 2013. godini (u 2013. godini prihodi za 33% premašuju rashode, a u 2014. godini prihodi premašuju rashode za 30%), odnosno 1 kuna rashoda generira 1,30 kuna prihoda.

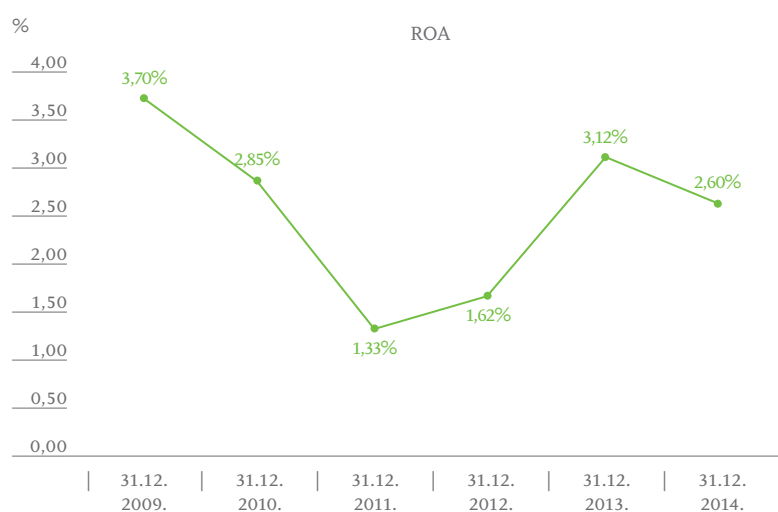

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI

Povrat na imovinu – ROA – pokazuje koliku dobit Društvo ostvaruje po jedinici imovine. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Na dan 31. 12. 2014. godine stopa povrata na ukupnu imovinu je 2,60% (tj. 1 kn imovine ostvaruje 3 lipe dobiti).

Povrat na kapital – ROE – pokazuje koliku dobit Društvo ostvaruje po jedinici kapitala. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Na dan 31. 12. 2014. godine stopa povrata na kapital je 4,66% (tj. 1 kn kapitala ostvaruje 5 lipa dobiti).

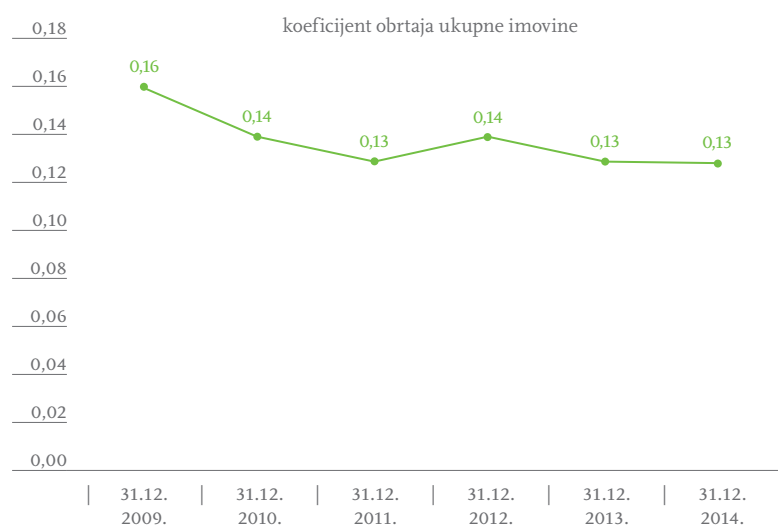

POKAZATELJ AKTIVNOSTI

Pokazatelj aktivnosti mjeri koliko učinkovito poduzeće upotrebljava svoje resurse i upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Poželjno je da taj omjer bude što veći (da poduzeće što uspješnije koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda).

Koeficijent obrtaja ukupne imovine (ukupni prihod/ukupna imovina) pokazuje koliki prihod ostvaruje svaka jedinica imovine. U 2014. godini svaka kuna imovine rezultirala je s 13 lipa prihoda.

6.4. TOK NOVCA

Novčani tok za izvještajno razdoblje 2014. godine iskazuje sljedeću strukturu ostvarenog neto novca:

Struktura	u 000 kn	
	Ostvareno 2014.	
1	2	
Poslovne aktivnosti	284.979	
Investicijske aktivnosti	-12.321	
Financijske aktivnosti	-362.763	
Neto-smanjenje novca	-90.105	

U navedenoj strukturi neto novca vidljivo je da je Plinacro u izvještajnom razdoblju ostvario smanjenje novca i novčanih ekvivalenata za 90,1 mil. kuna.

Poslovne aktivnosti

– novčani primici iz poslovnih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 636,45 mil. kuna, a izdaci u iznosu od 351,47 mil. kuna, što rezultira povećanjem od 284,98 mil. kuna neto novca od poslovnih aktivnosti.

Investicijske aktivnosti

– ukupni novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti za navedeno razdoblje iznose 54,36 mil. kuna, a odnose se na plaćanje računa po osnovi investicijskih ulaganja (nabava dugotrajne imovine). U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti smanjili su se za 57,32 mil. kuna, odnosno 51,33%, a razlog je smanjenje ulagačkih aktivnosti.

Financijske aktivnosti

– novčani primici od financijskih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 1,65 mlrd. kuna. Isti se odnose na aktivnosti plasmana slobodnih novčanih sredstava, priljev po osnovi kamata na oročena financijska sredstva u poslovnim bankama te na ostale primitke od financijskih aktivnosti. Izdaci od financijskih aktivnosti iznose 2,01 mlrd. kuna, a odnose se na aktivnosti plasmana slobodnih novčanih sredstava, troškove financiranja te na otplatu glavnice dugoročnih kredita. Iz navedenih financijskih aktivnosti nastalo je smanjenje neto novca u iznosu od 362,76 mil. kuna.

IZVJEŠĆE O NOVČANOM TOKU

Naziv pozicije	(u 000 kn)	
	Ostvareno 2013.	Ostvareno 2014.
1	2	3
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	712.124	632.990
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	0	0
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	525	1.348
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	0	0
5. Ostali novčani primici	21.132	2.111
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	733.782	636.449
1. Novčani izdaci dobavljačima	128.188	138.113
2. Novčani izdaci za zaposlene	60.477	60.415
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	1.772	2.344
4. Novčani izdaci za kamate	26	70
5. Novčani izdaci za poreze	115.095	124.088
6. Ostali novčani izdaci	2.623	26.440
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	308.182	351.470
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	425.600	284.979
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0	0
NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	319	0
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od kamata	0	0
4. Novčani primici od dividendi	38.743	42.035
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	39.062	42.035
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	111.681	54.356
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	111.681	54.356
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	72.619	12.321
NOVČANI TOK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	0	0
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	1.612.602	1.652.687
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	1.612.602	1.652.687
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	151.672	246.228
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	0	71.527
3. Novčani izdaci za financijski najam	85.700	80.029
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	1.607.474	1.617.666
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	1.844.846	2.015.450
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	232.244	362.763
Ukupno povećanje novčanog toka	120.737	0
Ukupno smanjenje novčanog toka	0	90.105
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	388.554	509.292
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	120.737	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	0	90.105
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	509.291	419.186

7 RIZICI

Na sjednici Uprave 18. 2. 2014. godine Uprava Društva usvojila je Strategiju upravljanja rizicima za Plinacro s ciljem poboljšanja učinkovitosti i upravljanja rizicima u procesu planiranja i donošenja odluka. Osnova za stabilno poslovanje jest planiranje i provođenje svih mjera kojima se sustavno prate i analiziraju potencijalni rizici u poslovanju te poduzimanje odgovarajućih koraka na suzbijanju rizika i smanjenju negativnih utjecaja na ukupno poslovanje. Prvenstveni je cilj upravljanje prodajom transportnih kapaciteta te kontrola provođenja svih aktivnosti u vezi s ugovornim obvezama korisnika transportnog sustava u skladu s važećim zakonodavstvom RH i EU. Plinacro kao nacionalni operator transportnog sustava obavlja poslove regulirane energetske djelatnosti zbog čega sve promjene regulatornog okvira mogu imati značajne posljedice na njegovo poslovanje. U slučajevima odstupanja od zakonskih propisa i normi propisane su određene kazne, ograničenja u dijelu poslovanja te smanjenje utjecaja i ovlasti u područjima poslovanja i djelovanja.

U nastavku je pregled bitnih – potencijalnih rizika koji mogu utjecati na poslovanje operatora transportnog sustava.

Operativni rizik

Rizik predstavlja procjenu mogućnosti nesreća, ispada dijelova transportnog sustava iz rada, većih incidentnih propuštanja i procjenu njihova utjecaja na ljude, okoliš i imovinu Društva. Specijalističkim mjerenjima i analizom podataka pravodobno se otkrivaju potencijalno rizična mjesta, a višegodišnjom realizacijom održavanja transportnog sustava operativni se rizik minimalizira i preusmjerava na dijelove sustava s manjom osjetljivošću. Operativni je rizik trajno prisutan kao posljedica aktivnosti trećih osoba u blizini ili u zaštitnom pojasu transportnog sustava. On se smanjuje redovitim obilascima trasa, snimanjem iz zraka i obavještanjem nadležnih institucija o rizičnim aktivnostima. Iskustvo pokazuje stalan napredak u njegovu uklanjanju.

Rizik tržišta usluge transporta plina, odnosno rizik promjene/primjene zakonskih okvira

- a. Rizik uvođenja novog koncepta ulazno-izlaznog modela
- b. Rizik dinamike razvitka tržišta plina u okviru energetske strategije RH i EU
Ne postoji jasno definirana dugoročna energetska strategija u smjeru regulirane i poticajne politike cijene plina za industrijske potrošače. Stalne promjene na tržištu plina u vezi s kontinuiranim zakonskim promjenama, komercijalnim te tehničko-tehnološkim uvjetima poslovanja utječu na poslovne odluke trgovaca/opskrbljivača plinom i otežavaju precizno i dugoročno planiranje ugovorenih kapaciteta za nadolazeće razdoblje. Isto tako nametanje novih troškova novonastale zakonske regulative EU (CAM NC booking platforma, obveze po REMIT izvješćivanju, nova pravila i novi sustav uravnoteženja “Balancing“...) odrazit će se na povećanje troškova poslovanja što za posljedicu može imati i nužnost povećanja tarifnih stavki, odnosno povećanje troškova. To će se odraziti na potrebu smanjivanja investicija i/ili preraspodjelu opravdanih troškova poslovanja.

- c. Rizik planiranja prihoda – posredno ovaj rizik u sebi uključuje sljedeće povezane podrizike:
- uzrok i posljedica očekivane kontrakcije industrijskog segmenta potrošnje
Nastavak gospodarske recesije te usporena dinamika razvoja distribucijskih područja i priključenja novih potrošača plina neminovno dovodi do daljnjeg pada potrošnje plina. Veliki dojučerašnji potrošači prirodnog plina postaju dugoročno upitni (npr. Rafinerija Sisak, Petrokemija).
 - meteorološki utjecaj
Promjene u vremenskim, godišnjim temperaturnim oscilacijama na direktan način mogu utjecati na povećanje/smanjenje potrošnje plina pojedinih mjeseci, odnosno dovesti do povećanja/smanjenja potreba za ugovaranjem dodatnih kapaciteta na mjesečnoj i dnevnoj razini. Naime, uslijed blagih klimatskih uvjeta kod temperaturno ovisnih potrošača plina (distribucijskih potrošača) nema potrebe za dodatnim ugovaranjem na ulazima u transportni sustav što dovodi do smanjenja prihoda u odnosu na plan i očekivanja. Velika akumulacija vode uzrokovana klimatskim promjenama dovodi u pitanje (za HEP d.d.) isplativost proizvodnje struje upotrebom prirodnog plina kao osnovnog energenta (trenutno skuplji energent u usporedbi s vodnim rezervama), što za posljedicu ima velika odstupanja u očekivanim količinama potrošnje plina.
 - moguća kriza opskrbe plinom uslijed dnevnopolitičkih i makroekonomskih čimbenika na tržištu EU (odnos EU – Rusija – Ukrajina)
Vrlo značajan faktor uslijed moguće krize u opskrbi plinom kao rezultat dnevnopolitičkih i makroekonomskih čimbenika na tržištu EU (aktualna rusko-ukrajinska kriza), odnosno svaki i najmanji poremećaj u ekonomskoj te političkoj situaciji na tržištu EU utjecat će i na Hrvatsku te na planiranu potrošnju i ostvareni transport plina. Nažalost, mala je mogućnost egzaktno procjene visine spomenutog rizika te utjecaja Plinacra na navedeno.

Rizik neispunjenja ugovornih obveza, povećanje kupaca u kategoriji rizičnosti

Uslijed gospodarske krize moguć je porast udjela nenaplaćenih potraživanja, što s padom opće potrošnje sve više ugrožava poslovanje tvrtki na distribucijskoj razini, a samim time može imati i određen utjecaj na ekonomsko stanje održivosti i uspješnosti poslovanja Plinacra.

Posredni rizik uredne naplate potraživanja od korisnika

Problem osiguranja dostatnog sredstva garancije plaćanja, nemogućnosti pribavljanja odgovarajućih sredstava osiguranja plaćanja, mogući povećani troškovi sudskih postupaka u slučajevima pokretanja postupaka naplate potraživanja.

U skladu s važećim zakonima i propisima Plinacro obvezatno mjesečno izvješćuje Hrvatsku energetska regulatornu agenciju o energetskim subjektima koji ne

ispunjavaju svoje obveze duže od 90 dana, što omogućuje pravovremeno pokretanje zakonom propisanih mjera i postupaka u cilju naplate, odnosno kvalitetnije realizacije potpisanih ugovornih obveza.

Rizik naplate

Za plinsku godinu 2013./2014. (1. 10. 2013. – 30. 9. 2014.) objavljeni su Opći ugovorni uvjeti Ugovora o transportu plina OU br. 1/13 unutar kojih su svi kupci razvrstani u kategorije te su ovisno o tome zatražena sredstva osiguranja plaćanja (bankarske garancije na iznose od 10% i 30% i obične zadužnice na iznose od 50% i 100%). Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (zadužnice, bankarske garancije), stvaraju se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Valutni rizik

Plinacro otplaćuje inozemne kredite koji su nominirani u eurima te je iz tog razloga podložan riziku negativnog utjecaja tečajnih razlika, odnosno fluktuacije tečaja. Riječ je o značajnoj valutnoj izloženosti kroz kreditne obveze.

Uzevši u obzir da Plinacro svoj cjelokupni prihod ostvaruje u kunama, a kreditne obveze podmiruje u eurima, zbog smanjenja rizika na najmanju moguću razinu, tvrtka dio slobodnih novčanih sredstava u obliku depozita plasira u eurima, a dio u kunama. Depoziti u valuti EUR namijenjeni su gotovo isključivo za podmirenje obveza u skladu s kreditima inozemnih banaka čija su dospjeća dva puta godišnje (u lipnju i prosincu).

Rizik likvidnosti

Tijekom godine izvršavaju se aktivnosti kojima Plinacro kontinuirano upravlja rizikom likvidnosti. Navedene aktivnosti odnose se na međusobno usklađivanje priljeva i odljeva sredstava u svrhu osiguravanja dostatnih sredstava za podmirenje svih dospjelih obveza.

Sudski sporovi

Plinacro je kao tužitelj/tuženik/oštećenik/predstečajni i stečajni vjerovnik u 2014. godini vodio ukupno 57 postupaka. Odvjetničko društvo Šeparović, Špehar i Gavrančić tvrtku Plinacro zastupa u imovinskopravnim postupcima u vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa na trasama plinovoda, Odvjetničko društvo Laktić & partneri u ovršnim, parničnim i radnim postupcima, a djelatnici Plinacra kao punomoćnici u ovršnim, predstečajnim i parničnim postupcima manje vrijednosti. U predmetnim postupcima potraživanja Plinacra u 2014. godini iznose 21.943.420,64 kn, (2013. – 26.606.557,51 kn). Dugovanja Plinacra iznose 6.937.083,02 kn (2013. – 6.557.664,14

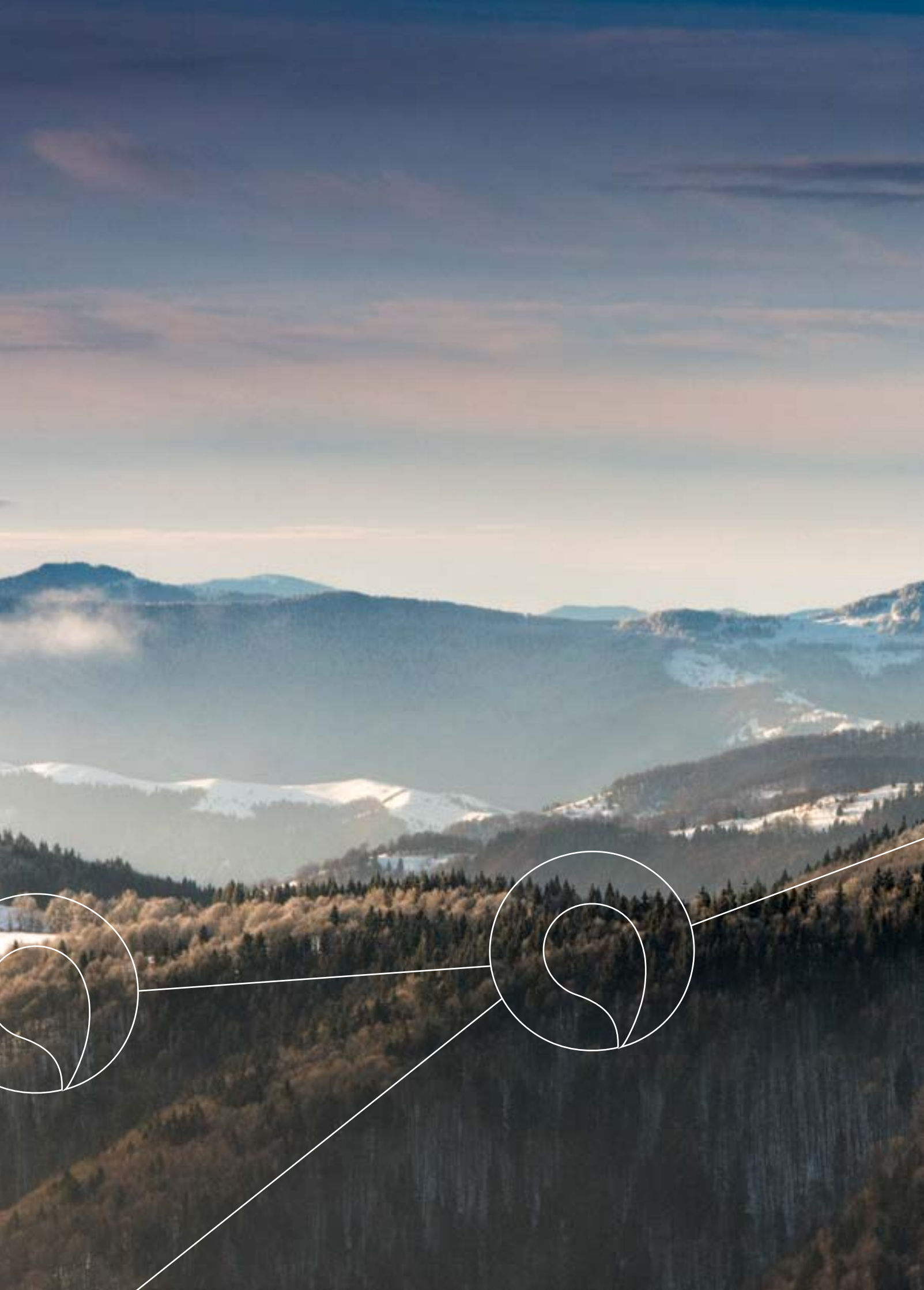
kn). Izvješća odvjetničkih društava sa stanjem spisa na dan 31. 12. 2014. godine sadržavaju procjenu uspješnosti u sporu za one sporove kod kojih je s obzirom na vrstu i fazu određenog postupka to bilo moguće procijeniti, međutim, kako uspjeh u sporu nije izvjestan sve do pravomoćnog okončanja svakog pojedinog postupka, to po ovoj osnovi valja osigurati sredstva razmjerno procjeni uspješnosti u sporu u odnosu na visinu vrijednosti predmeta spora. Tijekom 2014. godine završen je predstečajni postupak za trgovačko društvo Ivaplin u kojem je Plinacro prijavio potraživanja u iznosu od 632.200,75 kn. Prema sklopljenoj predstečajnoj nagodbi potraživanja Plinacra utvrđena su u visini 599.484,53 kn s rokom otplate potraživanja od 2 godine uz kamatu od 4,5% u jednakim godišnjim obrocima.

U stečajnom postupku pokrenutom nad DIOKI-jem, Plinacro ima izlučno pravo na nekretnini koju u naravi predstavlja MRS Zagreb Istok s pripadajućom opremom i pristupnim putem.

U stečajnom postupku Metalprodukta Plinacru je utvrđena tražbina u iznosu od 1.565,85 kn (Plinacro je u predstečajnom postupku prijavio tražbinu u iznosu od 5.421,62 kn, u predstečajnoj nagodbi utvrđen je otpis 100% kamate, 60% utvrđene glavnice i podmirenje ostatka tražbine u iznosu do 1.653,07 u roku od 4 godine uz kamatu od 4,5%).

15. 12. 2014. sklopljena je izvansudska nagodba s trgovačkim društvom Gradska plinara Krapina d.o.o. na iznos od 13.406,06 kn, a 27. 7. 2014. godine Sporazum s Gradom Otočcem radi potraživanja Plinacra u iznosu od 3.240.787,80 kn.

Tijekom 2014. godine Odvjetničko društvo Šeparović, Špehar i Gavranić okončalo je postupke u šest predmeta, Odvjetničko društvo Laktić i partneri okončalo je postupke u tri predmeta, a tri se predmeta rješavaju kroz postupak predstečajne nagodbe. Djelatnici Plinacra okončali su postupke u sedam predmeta. Tijekom 2014. pokrenuta su 3 imovinskopravna predmeta i 2 parnična predmeta.

**RAZVOJ
DRUŠTVA U
BUDUĆNOSTI**

Razvojne odrednice društva PLINACRO d.o.o. kao energetske subjekta moraju se temeljiti na Strategiji energetske razvoja Republike Hrvatske koju je Hrvatski sabor donio 16. 10. 2009. godine. Ta strategija je donesena za razdoblje do 2020. godine s osvrtom na razdoblje do 2030. te predstavlja srednjoročni strateški okvir.

Odrednicama Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske za područje prirodnog plina date su smjernice koje:

- naglašavaju strateški značaj prirodnog plina za energetiku Republike Hrvatske
- se zalažu za daljnja istraživanja i proizvodnju prirodnog plina iz domaćih izvora
- usmjeravaju na razvoj novih dobavnih pravaca iz inozemnih izvora, uključujući terminal za ukapljeni prirodni plin (LNG)
- usmjeravaju na razvoj novih podzemnih skladišta prirodnog plina
- usmjeravaju na daljnji i brži razvoj distribucijskih plinskih sustava
- naglašavaju ključnu ulogu i odgovornost operatora plinskog transportnog sustava za stvaranje preduvjeta pouzdane i diversificirane opskrbe svih domaćih potrošača, ali i za korištenje regionalne strateške pozicije i razvoja tranzitnih potencijala. Time operator transportnog sustava, koji je poveznica ostalih sustava, omogućava svim tim sustavima, a time i nacionalnom gospodarstvu, poslovni iskorak u zemlje u okruženju. Sve je to u skladu s načelom energetske strategije da energetske sektor jest infrastrukturna, ali i poduzetnička, i moguće izvozno orijentirana djelatnost.

Temeljni preduvjet za ostvarenje prethodno navedenog jest postojanje teritorijalno rasprostranjenog, pouzdanog i fleksibilnog plinskog transportnog sustava zadovoljavajućih kapaciteta, povezanog sa sustavima susjednih zemalja i uklopljenog u europske tokove. Iako je već u ovom času dostignuta njegova visoka razvijenost, nužno je nastaviti s njegovim razvojem i gradnjom.

Pri sagledavanju daljnjeg razvoja plinskog transportnog sustava i ulaganja moramo ipak razlikovati razvoj osnovnog, nacionalnog plinskog transportnog sustava, od razvoja tranzitnog transportnog sustava, iako to nije u potpunosti i jednoznačno moguće. Kao što je već rečeno, osnovni, nacionalni plinski transportni sustav dosegao je visoku razinu razvijenosti i u budućnosti će njegov razvoj biti usmjeren na projekte od temeljnog energetske i razvojnog nacionalnog interesa, a dinamika njihova ostvarenja sukladna potrebama hrvatskog tržišta plina i dinamici ostvarenja s njima povezanih projekata.

Razvoj tranzitnog transportnog sustava bit će usmjeren na projekte kojima će se omogućiti transport plina za susjedne zemlje – tranzit kroz Republiku Hrvatsku. Ostvarenje tih projekata izravno je povezano s ostvarenjem projekata novih dobavnih pravaca (LNG, TAP + IAP, neke nove opcije koje se razmatraju nakon odustajanja od projekata Nabucco i South Stream...) kao i novih podzemnih skladišta plina čiji je razvoj za Plinacro kao vlasnika društva PSP d.o.o. također od velikog interesa.

Posebnu, za razvoj cjelokupnog plinskog sustava Republike Hrvatske strateški važnu, gotovo ključnu grupu čine projekti povezivanja osnovnog, nacionalnog plinskog

transportnog sustava i plinskog transportnog sustava s plinskim transportnim sustavima susjednih zemalja – interkonekcije. Njihovo ostvarenje vezano je uz potrebe domaćeg tržišta i tržišta susjednih zemalja i osobito uz dinamiku i opseg ostvarenja novih dobavnih projekata.

Međutim, izvjesnost, opseg i dinamika ostvarenja novih dobavnih pravaca i projekata kao i rast domaćeg tržišta prirodnog plina i tržišta susjednih zemalja upitni su zbog globalne gospodarske krize i složenosti političkih odnosa. Stoga je u ovom času izuzetno teško odlučiti se i dati prednost određenim projektima te tako jednoznačno odrediti budući pravac razvoja plinskog transportnog sustava. Nužno je sagledavati i planirati, opcijski i pripremati niz projekata, odnosno sve potencijalne projekte plinskog transportnog sustava, a odluke o njihovoj provedbi donositi tek po donošenju konačnih investicijskih odluka za dobavne projekte koji su s njima povezani.

Ipak, u predstojećem razdoblju, pored dogradnje i rekonstrukcije dijelova nacionalnog sustava razvojno-ulagačke aktivnosti Plinacra bit će usmjerene prema gradnji kompresorskih stanica te novog interkonekcijskog plinovodnog sustava *Lučko–Zabok–Rogatec* kojim će se osigurati pouzdanost opskrbe domaćeg tržišta kao i dvosmjerni protoci na postojećim interkonekcijama s mađarskim i slovenskim plinskim sustavima te značajno povećati tržišna konkurentnost i otvoriti mogućnosti tranzita prirodnog plina.

Međutim, u svjetlu najnovijih zbivanja ukrajinsko-ruske krize s jedne strane, i odluke o utemeljenju Europske energetske zajednice s druge strane, izgledni su i novi zadaci našeg plinskog sustava, vezani uz širu regionalnu pouzdanost opskrbe. Naravno, sve navedeno provodit će se uz suglasnost vlasnika Plinacra i u okvirima raspoloživih financijskih sredstava.

9

VAŽNIJI POSLOVNI
DOGAĐAJI NAKON
PROTEKA POSLOVNE
GODINE

Od 1. siječnja 2015. na snazi su nova Pravila o organizaciji tržišta plina prema kojima Plinacro svakodnevno aktivira energiju uravnoteženja u skladu s potrebama transportnog sustava. U siječnju 2015. godine energija uravnoteženja bila je nuđena isključivo na priključku PSP Okoli od strane HEP-a, PPD-a i MET-a. Zbog kontinuiranog pozitivnog odstupanja bilančnih skupina tijekom siječnja Plinacro je aktivirao veće količine negativne energije uravnoteženja nuđene na priključku PSP Okoli, dok je aktivacija pozitivne energije uravnoteženja bila izuzetno niska. Raspodjela aktivirane energije uravnoteženja provedena je prema propisanim pravilima. Novim modelom uravnoteženja izbjegnute su mogućnosti određenih manipulacija kao i provođenja uravnoteženja od strane korisnika neovisno o stvarnim potrebama, odnosno uvjetima u transportnom sustavu.

Osnovni preduvjet za uvođenje novog modela uravnoteženja bilo je i uvođenje novog modela raspodjele količina plina isporučenih krajnjim kupcima na distribucijskim sustavima. Iako je raspodjela količina obveza operatora distribucijskih sustava, navedeno se provodi kroz Plinacrov informacijski sustav. Slijedom navedenog PLINACRO je početkom 2015. godine izvršio nadogradnju funkcionalnosti sustava SUKAP, a zatim je krajem siječnja 2015. godine organizirana edukacija za operatore distribucijskih sustava. Osim predavanja, za potrebe edukacije pripremljene su korisničke upute za rad sa sustavom SUKAP kao i pojašnjenja načina, odnosno modela raspodjele količina. S operatorima distribucijskih sustava potpisani su sporazumi o pristupu IT platformi te je omogućen pristup za 64 korisnika. Novi model raspodjele količina koji se provodi kroz sustav SUKAP u primjeni je od veljače 2015. godine (STU).

Od 1. siječnja 2015. godine na snagu su stupila nova Mrežna pravila transportnog sustava (Klasa: PL-13/5158, Ur.broj:UP-14-19), nova Pravila o organizaciji tržišta plina (Klasa: OII-03/14-01/13, Ur.broj: 251-544-12/2-14-3) i nova Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava ("Narodne novine" 155/14) kojima su uvedena nova pravila alokacija izmjerenih količina plina na izlazima iz transportnog sustava koji su ujedno ulazi u distribucijski sustav te nova pravila uravnoteženja transportnog sustava.

Nadalje, od 1. siječnja 2015. godine, u skladu s Odlukom o iznosu tarifnih stavki za transport plina za energetske subjekt Plinacro d.o.o. ("Narodne novine" 102/13) primjenjuju se utvrđeni iznosi tarifnih stavki za transport plina za drugu godinu regulacijskog razdoblja (2015. godinu). Utvrđeni iznosi tarifnih stavki za 2014. godinu viši su u odnosu na iznose tarifnih stavki u 2015. godini što će negativno utjecati na iznos ostvarenog prihoda od transporta plina u 2015. godini.

predsjednik Uprave
mr. sc. Marin Zovko

